

Király lett az Úr! Fölségbe
öltözött,
felöltözött az Úr, erővel övezte
fel magát.
Megerősítette a föld kerekességét,
hogy ne ingadozzék.

Zsolt 93,1

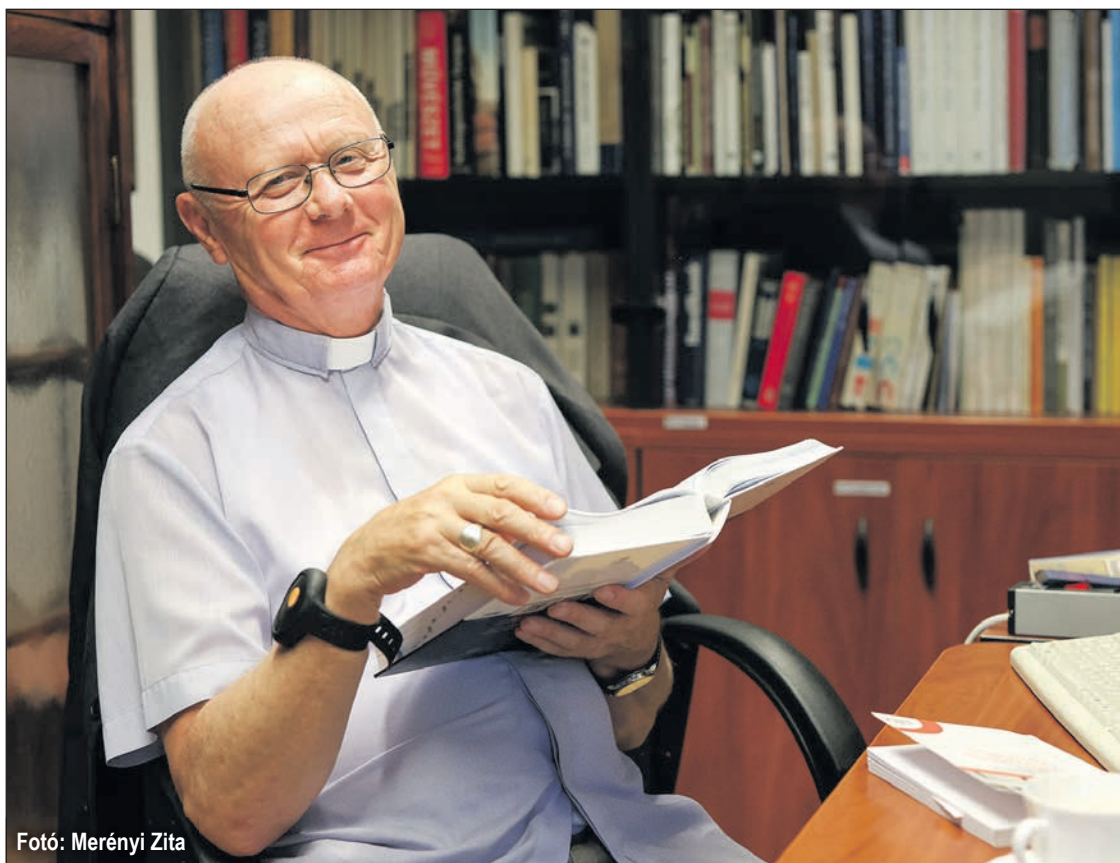
Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXX. évf. 42. • (3973.)
2024. október 20. • Ára 420 Ft

A csodaszer az isteni kegyelem Az aranymisés Varga Lajos váci segédpüspökkel beszélgettünk

Fotó: Merényi Zita

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia irodaházának második emeletén van mindkettőnk irodája. Komótos, nyugodt lépteinek hangjáról már messziről felismerem őt. Évek óta dolgozunk egymás közelében, a folyosón összefutva köszöniünk egymásnak, de ennél többre eddig nem jutott sem alkalom, sem idő. Most – aranymiséje alkalmából – lehetőséget kaptam, hogy jobban megismerhessem. Varga Lajos váci segédpüspökkel beszélgettem az életéről, hitvallásáról és hivatásáról.

– Kik és milyen élmények voltak a meghatározók abban, hogy a papi hivatást választotta?

– A családjában volt egy vallásosságában nagyon kitartó hitoktató, aki Pesten lakott. Gagarin holdra szállásakor kikölcönözött a könyvtárból az úrhajósról szóló egyik könyvet, aminek az elejére egy kis bejegyzést írt, úgy vitte vissza: „No, te Gagarin, megtudhattad, hogy van-e Isten vagy nincs.” Ezután szinte a szokásává vált, hogy, mivel a kommunista időkben a hitoktatói hivatását nem gyakorolhatta, iskolában már nem taníthatott, ezekben a bejegyzései-

ben teyem tanúságot a hitéről, a vallásosságáról. Édesanyám részéről ő, édesapám részéről pedig az apai nagyanyám voltak meghatározó egyéniségek számomra. Amikor édesanyám elvitt minket a templomba, emlékszem, mennyire méregbe gurultam mindig, amikor az áldozásra került a sor. Mert ugye az ostya is fehér, meg a kockacukor is fehér, és kisgyermekként nagyon dühös lettem, hogy nekem miért nem adnak abból a kockacukorból... Ez egy nagyon kedves emlékem.

– Hogyan érezte magát első osztályos korában az első hittanórán?

– Rákospalotán jártam iskolába. A szüleim beíratkaptak hittanra, ami budapesti viszonylatban igencsak ritkaságnak számított akkortájt. Édesanyám másoknak is ajánlotta, de csupán néhány szülőnek volt bátorsága megtenni ezt. Az elején, amikor a különböző iskolákból összegyűjtötték a gyerekeket, még biztosan lehetettünk vagy harminc-negyvenen, de a végére nyolcan-tizen ha maradhattunk... Az igazgató szigorúan ellenőrizte, hogy csakugyan azok vannak-e ott, akiket beíratkaptak, mert másokat nem volt szabad beengedni a hittanra.

(Folytatás az 5. oldalon)

Hálaadó zarándoklat Lengyelországban

Háromnapos hálaadó zarándoklatot hirdetett szerkesztőségünk, a Magyar Kurír és az Új Ember a Via Sacra Zarándok Utazási Iroda segítségével október 7–9. között Lengyelországba, abból az alkalomból, hogy Erdő Péter bíboros, prímás húsz évvel ezelőtt áldotta meg a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) és a magyar hívek adományából megépült Communio Sanctorum, azaz Szentek Közössége magyar kápolnát a krakkói Isteni Irgalmasság-bazilika altéplomában.

(Folytatás a 3. oldalon)

A megtérés és az engesztelés forradalma

Fatima-imaest a Szent István-bazilikában

Kiáltsuk világgá: „Van anyánk!” – A Magyar Kurír és az Új Ember október 13-án, vasárnap ezzel a mottóval rendezett ünnepi eseményt a budapesti Szent István-bazilikában. Az esten az 1917. október 13-án bekövetkezett utolsó fatimai Szűz Mária-jelenésre emlékeztek a nagy számban megjelentek.

(Folytatás a 12. oldalon)

Tanulni a világegyháztól

Fábry Kornél püspök Quitórol és az újonnan szentelt püspökök római találkozájáról

Hogyan közelítsük meg vallási szemszögből a „világ sebeit”: a szegénységet, a menekülteket, a háborús áldozatok szenvedését, a klímaváltozást, a korrupciót felvetette bonyolult kérdéseket? Mexikói, brazil, argentin, spanyol, amerikai, kongói, ukrán előadók, tanúságtevők gondolkodtak minderről a Quitóban tartott Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hetében. Fábry Kornél püspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia delegáltját kérdeztük, aki Quito után Rómában vett részt az újonnan szentelt püspökök számára szervezett képzésen.

– Milyen programokon volt alkalma részt venni a kongresszuson?

– Részt vettem a kongresszus nyitószentmiséjén. Öt napon át hallgathattam a kongresszusi központban rendezett előadásokat és szentmiséket. A szervezők felkérésére csütörtökön én vezettem a laudest. Az egyik napon a Szent Család Plébánia közösség estjére kaptam meghívást, akiknek a temploma egy fallal körülvett, nyolcezer lakosú negyedben található, és ahová csak kapun keresztül lehet bejutni, amelyet négy biztonsági őr őriz. Ez sokat elárul a közbiztonság előtt álló kihívásokról... A templomnál meglepő fogadtatásban részesültem. Minden hívó egy kis zászlót tartott a kezében, egyik oldalán a magyar, a másikon az ecuadori lobogóval. Először szentmisét mutattam be, majd egy élőzenés rövid fogadáson, később egy szűkebb körű vacsorán vettem részt. Nagyon jó hangulatban telt az

este. Kedvesek voltak az emberek, hálaan megköszönték a szentmisét és a prédikációt. Rengeteg ajándékot kaptam tőlük, a Szent Család szobortól a ponchón át az ecuadori kalapig. Törtem is a fejem, hogyan hozom majd mindezt haza... Pénteken az ifjúsági koncerten voltam, szombat délelőtt többedmagammal felmentünk a város közelében fekvő Pichincha nevű vulkánra 4400 m magasságig, este pedig a Szent Ferenc téren tartott szentmisét követően került sor az énekekkel, elmélkedésekkel kísért eucharisztikus gyertyás körmenetre, melynek útvonalát végig virágszőnyeg borította. És természetesen a záró szentmisén, a Statio Orbison is jelen voltam, ahol kihírdették a következő kongresszus helyszínét: Sydney-t.

– Ez alatt a néhány napos tartózkodás alatt milyen benyomást szerzett az országról és az emberekről?

(Folytatás a 9. oldalon)

A verbiták
világmissziós ünnepe
2. oldal

Kilencvenéves a pasaréti
ferences templom
6. oldal

Békére, szeretetre nevelés
a digitális korban
8. oldal

ISSN 0133-1205

2 4 0 4 2

Az egységet a Lélekben együtt járva érjük el

Október 9-én a Szent Péter téren tartott általános kihallgatás keretében a Szentatya folytatja katekézissorozatát, melynek címe: „A Lélek és a Jegyes. A Szentlélek vezeti Isten népét Jézushoz, a mi reménységünkhöz.” Mai, immáron nyolcadik katekézisének témája: „Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek” – A Szentlélek az Apostolok cselekedeteiben. A pápa a Lélek kétfajta munkálkodására hívta fel a figyelmet, amely megteremti az egyetemeséget és az egységet. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! A Szentlélekről és az Egyházzal szóló katekéziseink sorában ma az Apostolok cselekedeteinek könyvével foglalkozunk.

A Szentlélek pünkösdi leszállásáról szóló elbeszélés néhány előkészítő jel – a szélvihar és a tűznyelvek – leírásával kezdődik, befejezése pedig a következő kijelentés: „Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek” (ApCsel 2,4). Szent Lukács – aki az Apostolok cselekedeteit írta – hangsúlyozza, hogy a Szentlélek az, aki az Egyház egyetemeségét és egységét biztosítja. A „Szentlélekkel való eltöltődés” közvetlen hatása az, hogy az apostolok „különböző nyelveken kezdtek beszélni”, és kimentek az emeleti tereméből, hogy hirdessék Jézus Krisztust az embereknek (vö. ApCsel 2,4 skk).

Lukács ezzel az Egyház egyetemes küldetését akarta hangsúlyozni, az

Egyházét, mely az összes nép közötti új egység jele. Azt látjuk, hogy a Lélek kétféle módon munkálkodik az egységért. Egyrészt kifelé tessékeli az Egyházat, hogy egyre több embert és népet fogadhasson be; másrészt belül egybegyűjti, hogy megszilárdítsa az elért egységet. Megtanítja egyetemes-ségben terjeszkedni és egységben összegyűlni. Egyetemes és egy: ez az Egyház misztériuma.

A két mozgás közül az elsőt – az egyetemeséget – az Apostolok cselekedeteinek tizedik fejezetében, Kornéliusz megtérésének epizódjában láthatjuk. Pünkösdi napján az apostolok hirdették Krisztust minden zsidónak és a mózesi törvény megtartóinak, bármelyik néphez tartoztak is. Egy újabb „pünkösdre” volt szükség, mely nagyon hasonlít az elsőhöz, a

Kornéliusz százados házában történthez, hogy az apostolokat arra késztesse, hogy tárgítsák ki látószögüket, és döntsék le az utolsó korlátot, a zsidók és pogányok közötti korlátot (vö. ApCsel 10–11).

Ehhez az etnikai terjeszkedéshez földrajzi terjeszkedés is társul. Pál apostol – olvassuk az Apostolok cselekedeteiben (vö. 16,6–10) – egy új vidéken akarta hirdetni az evangéliumot, Kis-Ázsiában; de – azt olvassuk – „a Szentlélek megtiltotta neki”; Pál át akart menni Bitiniába, „de Jézus Lelke nem engedte”. Azonnal meg is tudjuk a Lélek eme meglepő tiltásainak okát: a következő éjszaka az apostol álmában azt a parancsot kapja, hogy Macedóniába menjen. Az evangélium így hagyta el szülőföldjét, Ázsiát, és lépett be Európába.

időket és az emberi különbözőségeket, embereken és intézményeken, imádságon és megvitatáson keresztül. Ahogy ma mondanánk: szinodálisan. Ez történt tulajdonképpen a jeruzsálemi zsinaton is, amikor az volt a kérdés, hogy kötelezzék-e a pogányságból megtérteket a mózesi törvény megtartására. A probléma megoldását a jól ismert szavakkal hirdették az egész Egyháznak: „A Szentlélek és mi úgy döntöttünk...” (ApCsel 15,28). Szent Ágoston a Szentlélek által munkált egységet egy klasszikussá vált képpel magyarázza: „Ami a lélek az emberi test számára, az a Szentlélek Krisztus teste számára, mely az Egyház.” A kép valami fontosat segít megértenünk. A Szentlélek nem kívülről munkálja az Egyház egységét; nem

szorítkozik annak megparancsolására, hogy legyünk egyek. Ő maga az „egység köteléke”. Ő az, aki az Egyház egységét létrehozza.

Mint mindig, most is egy olyan gondolatot fejezzük be, amely segít abban, hogy az egész Egyház szintjéről eljussunk saját magunk szintjére. Az Egyház egysége a személyek közötti egység, és nem az asztal körül, hanem az életben valósul meg. Az életben valósul meg! Mindannyian akarjuk az egységet, mindannyian szívünk mélyéből vágyunk rá; mégis olyan nehéz elérni, hogy még a házasságon és a családon belül is az egység és az összhang a legnehezebben elérhető és még nehezebben megőrizhető dolgok közé tartozik. Az ok – amiért nehéz az egység elérése – az, hogy mindenki azt akarja, igen, hogy megvalósuljon az egység, de a saját nézőpontjából, és nem gondol arra, hogy a vele szemben álló másik ember pontosan ugyanezt gondolja az „ő” nézőpontjáról. Ily módon az egység csakis távolodik.

Az élet egysége, a pünkösdi egység, a Lélek szerinti egység akkor valósul meg, ha arra törekszünk, hogy Istent állítsuk a középpontba, és ne önmagunkat. A keresztény egységet is így lehet megteremteni: nem úgy, hogy arra várunk, hogy mások eljérjenek bennünkhöz, ahol vagyunk, hanem úgy, hogy együtt haladunk Krisztus felé. Kérjük a Szentlelket, segítsen, hogy az egység és a béke eszközei legyünk!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

A hit túlcsordulása

Világmissziós ünnepet tartottak Budatétényben a verbiták

Az Isteni Ige Társasága és a Pápai Missziós Művek október 12-én tartotta a világmisszió országos ünnepét Budapesten, a száz évvel ezelőtt alapított Názáret Misszióházban. Az egész napos rendezvényen délelőtt Felföldi László pécsi megyéspüspök tanított a jelenkor missziójáról, majd délután, a kulturális műsorokot követően ő volt a szentmise főcelebránsa is. Az ünnep mottója így szólt: „Ne féljete!”

A Názáret Misszióház és Szent Arnold Lelkigyakorlatos Ház adott otthont a huszonketedik alkalommal megrendezett országos világmissziós ünnepnek, amelynek délelőtti eseményeire látogattunk el. A világ különböző tájairól érkezett, Magyarországon élő verbita szerzetesek és munkatársaik a budatétényi épületegyüttes udvarán állították fel a színpadot, a sátrakat, és itt fogadták a vendégeket. Az ünnepre számos közösség jött el az ország különböző pontjairól, sőt a határon túlról is, főként olyan egyházközségekből, amelyek vezetését az Isteni Ige Társasága papjai vették át.

Az Imperfectum együttes látta el a zenei szolgálatot, és Elmer Hernandez SVD vasvári káplán, a Fülöp-szigeteki vendégmunkások papja konferált a nap folyamán. Algon Sudarman SVD bicskei káplán vezette a reggeli imádságot. Miután felolvasta a nap mottóját tartalmazó evangéliumi szakaszt (Mt 28,1–10), emlékeztetett minden egyes megkeresztelt ember küldetést kapott az ige hirdetésére. A reggeli imádságban könyörgések hangzottak el a világ missziójáért, a misszionáriusok

kért, a munkatársaikért, rábízva őket és az egész emberiséget Szűz Mária közbenjárására.

Juhos Ferenc SVD provinciális helyettes köszöntötte Felföldi László püspököt, a rendtársakat, a plébániákon dolgozó rendtestvéreket, a bicskei, vasvári, kőszegszerdahelyi, körömi, bonyhádi, pécsi, aparhanti, mélykúti, solymári, budapesti, veszprémi, bácsalmási és nád-szei (Szlovákia) plébániákról érkező közösségeket. Beszédében megemlítette, hogy száz évvel ezelőtt alapították a Názáret Misszióházat, a verbita rendet pedig százötven éve indította útjára Arnold Janssen.

Október a missziók hónapja. Az Egyház kezdettől missziós lelkületű. Mindnyájan misszionáriusok vagyunk, de nem kell külföldre mennünk, hogy azok legyünk – kezdte beszédét Tete Remis SVD, a Pápai Missziós Művek igazgatója. A verbita szerzetes példaként állította a jelenlévők elé Boldog Pauline-Marie Jaricot-t, aki Lyonban született, s egy át-

lagos jámbor, fiatal lány volt. Amikor bátyját elveszítette, és maga is balesetet szenvedett, eltávolodott Istentől, majd a kilátástalan helyzetben lelki vezetője segítségével döntést hozott: visszatért Istenhez, és átadta neki az életét. Pauline támogatja a francia missziókat, s elterjesztette az Élő rózsafüzér mozgalmát, amelyet 1822. május 3-án alapított, de csak száz évvel később, 1922. május 3-án kapta meg a pápai jóváhagyást.

Kezdeményezése azután összekapcsolódott a Propaganda Fide mozgalommal, a mindenkori pápa első és legfontosabb szervezetével, amely a hit terjesztését támogatja világszerte, anyagilag és imával. „Senki nem gondolta volna, hogy Pauline vállálása ilyen sikerrel jár! Mindnyájan meghívottak vagyunk” – tette hozzá Tete Remis.

Tanításában Felföldi László pécsi megyéspüspök felhívta a figyelmet a magyarországi egyházközségekben megvalósítandó misszió fontosságára.

Mint mondta, a misszió lényege nem más, mint ez: Ne féljete! A leghitelesebben Szent II. János Pál pápa fogalmazta meg ezt azonos című üzenetében. „Ne féljete! Krisztus tudja, hogy »mi lakik az emberben«. De egyedül ő tudja ezt! Nap-ság az emberek nagyon sokszor nem tudják, hogy mit hordoznak magukban, lelkük mélyén, a szívükben. Sokszor olyan bizonytalanná válik a földi élet értelme. Kételemek árasztják el az embert, és kétségbe is tud esni. Engedjétek tehát – kérlek benneteket, alázattal és bizalommal kérlek –, hagyjátok, hogy Krisztus beszéljen az emberekhez! Egyedül nála vannak az élet, az örök élet igéi!” – idézte a szent pápa székfoglaló homíliáját a pécsi főpásztor, majd hozzátette: „Ahhoz, hogy elinduljunk ezen az úton, le kell győznünk a félelmet, ami zavar, akadályoz minket.”

Amíg a hitünk elméleti, addig nem indít el a szolgálatra – folytatta a püspök. – Akkor indít el, amikor túlcsordul.

A misszió a hit túlcsordulása.

Felföldi László kitért arra is, hogy bár Magyarországon jelen van a missziós munka az egyházi iskolákban és intézményekben, mégis úgy érezzük, nem hozza meg azt az eredményt, amit várunk tőle. Ennek oka, hogy csak a túlcsorduló hit képes igazán hatni, másokat megérinteni, új utakra vezetni. A misszionáriusok példájára

hívta fel a figyelmet, akik több ezer kilométerről érkeztek, hogy megmutassák túlcsorduló hitüket, s anyanyelvükről, otthonukról, családjukról, kultúrájukról lemondva Krisztus szeretetének tanúi legyenek.

A pécsi megyéspüspök ezután bibliai történetek alapján mutatott rá arra, milyen misszionáriusokra van ma szükségünk.

Elsőként a szamariai asszony esetét említette, akitől Jézus inni kért a kútnál. „Három nyomorúság sújtja ezt a nőt: szamarai, asszony és bűnös is. Amikor megtapasztalja Jézus odafigyelő jóságát, ráébred: ezt a megbocsátó, elfogadó, segítő szeretetet kereste mindenütt. Ezért visszatér a faluba, és délből, amikor senki sem jár a kúthoz, odahívja az embereket, hogy találkozzanak Jézussal. Ő, aki szégyenkezve, rejtve ment ki a kútra vízerért, hogy életben maradjon, most bátran kiabál az utcán: gyertek, ott van a Krisztus, a Messiás! Azért hittek neki, mert átlépte

a határait, túljutott a félelmén, ami megakadályozta abban, hogy találkozzon az emberekkel” – magyarázta a pécsi megyéspüspök. Majd hozzátette: „Sok ember képes hirdetni Krisztust, de ehhez meg kell találnunk Krisztus szeretetét.”

Második példaként a főpásztor Fülöp apostolt említette, aki az Úr angyala biztatására az etióp királyné udvari tisztje mellé szegődött az úton, Jézusról beszélt neki, s szavai hatására a férfi megkeresztelkedett. A misszionárius az, aki odaszegődik a másik ember mellé – mondta Felföldi László.

A harmadik példa pedig az a közösség volt, amely Kafarnaumban egy bénát visz Jézus elé. A Mester egy házban tanít, de a nagy tömeg miatt nem tudnak bejutni hozzá. A bibliai jelenetet magyarázva a főpásztor rámutatott: akik a bénát viszik, átlépik a határaikat, hiszen kibontják a tetőt, s kötélen eresztik le a beteget Jézus elé. Nem várnak még két órát, hanem cselekszenek, végigviszik elhatározásukat, és bejuttatják a rászoruló Jézushoz. Erre ő rájuk néz, s a hitüket látva meggyógyítja a bénát.

A püspök végül arra biztatott, higgyünk abban, hogy az életünknek értelme, küldetése van. Fogjunk össze a hitben, mint a bénát vívók, és együtt jussunk el Jézus elé! Legyen túlcsorduló a hitünk, és higgyük el, az embereknek kinyílik a szívük, ha találkozhatnak Krisztussal!

A nap további részében kulturális programok színesítették az együttlétet, majd Felföldi László pécsi megyéspüspök főcelebrálásával délután szentmisét mutattak be.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Hálaadó zarándoklat Lengyelországban

(Folytatás az 1. oldalról)

Földi életében az Egyház népe zarándokúton van; ezt az utat járta együtt most még tudatosabban negyvennyolc zarándok. Úgy éreztük magunkat, mint a tanítványok a Tábor-hegyi színeváltozáskor. S mint minden hasonló alkalommal, a feljutás hegyre és a lejutás onnan most is egyformán fontos volt ahhoz, hogy végül megérkezhessünk, s a Tábor-hegyi ünneplésből haza tudjuk vinni az ajándékokat, és megoszthatjuk azokat másokkal.

A „feljutásban” az első napon a szent pápa, II. János Pál és szülőhelye, Wadowice segített nekünk. Ez a – lengyel léptékekkel mérve – kisváros hármasként várta bennünket. Szentmisét ünnepelhettünk abban a templomban, ahol Karol Wojtyła a beavatás szentségeiben részesült, és ahová napról napra templomba járt. A Balik Béla budapest-rákoskeresztúri plébános által bemutatott szentmisében magam mondtam szentbeszédet, melyben kiemelttem: Isten szeretetéből ezen az úton kegyelmi ajándékokat kapunk, s azokat elfogadva válaszolunk is kell rájuk az életünkkel és felebaráti cselekedeteinkkel. Ezek az ajándékok másfelől missziós küldetésünkben is segítenek, melyben példánk Lisieux-i Kis Szent Teréz. Harmadrészt pedig, mivel október hetedikére Ferenc pápa ima- és böjti napot hirdetett a békéért, amikor II. János Pál életének gazdagságára tekintünk, figyeljünk a megbocsátás ajándékára, mellyel a szent pápa 2000-ben, a jubileumi szentév nagyböjtiében élt, amikor az Egyház nevében bocsánatot kért az elkövetett bűnökért a Szent Péter-bazilikában tartott bűnbánati liturgiában. Tudunk-e példája nyomán magunk is bűnbánatot tartani, megbocsátani, és elfogadni a bocsánatkérést? – hangzott a kérdés.

A szentmise után Szent II. János Pálnak a bazilika szomszédságában található szülőházában kiváló interaktív kiállításon ismerkedtünk meg a pápa életével. A közeli cukrászdákban pedig arra is módunk volt, hogy megkóstoljuk Karol Wojtyła kedvenc süteményét, a híres kremówkát, azaz a krémest.

A második napon, október 8-án, Magyarok Nagyasszonya főünnepén „a hegyre felérve” Szent Fausztina segítségével ismerkedtünk meg az isteni irgalmasság titkával, majd a 2002-ben annak tiszteletére felszentelt bazilikával. A zarándoklat csúcspontjaként Erdő Péter bíboros, prímás vezetésével szentmisét ünnepeltünk a Communio Sanctorum, azaz a Szentek Közössége magyar kápolnában, amely Antalóczy Lajos atya és Katona István püspök hathatós szolgálata révén és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, illetve a magyar hívek adományából valósulhatott meg, s amelyet a bíboros áldott meg 2004-ben. Az ünnepi szentmisén, amit a Szent István Televízió közvetített, és visszanezézhet annak YouTube-csatornáján, Ternyák Csaba egri érsek és a jelen lévő magyar és lengyel papság koncelebrált.

Zbigniew Bielas, az Isteni Irgalmasság-kegyhely igazgatója köszöntötte az egybegyűlt zarándokokat, és felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar kápolna volt az első nemzetiségi

kápolna az Isteni Irgalmasság-bazilikában. A lengyel–magyar barátságunknak, melyet közös történelmi örökségünk alapoz meg, ékes bizonyítéka, hogy az oltár előtt kialakított díszes tartóban Szent István király ereklyéjét helyezték el, amit a két ország egységének jeléül Nagy Lajos király hozott Lengyelországba. Ezt a relikviát húsz évvel ezelőtt Franciszek Macharski bíboros, Krakkó akkori érseke átadta Erdő Péter bíborosnak.

Szentbeszédében a magyar főpásztor Magyarok Nagyasszonya főünnepére utalva arra hívott mindenkit, hogy gondolkodjunk el azon, mit jelent nekünk, magyaroknak, hogy

kus papról is. A mozaikok számtalan magyar, lengyel vagy a térségünkben élő más nemzetiségű személyt ábrázolnak, akiket az Egyház már oltárra emelt, és példaképeinkké váltak. „A hiteles életszentség ugyanis összeköti a népeket, és kegyelmi közösségben járja át az emberiség egész családját. Mi másért könyöröghetnénk az idén ebben a kápolnában, mint térségünk és a világ békéjéért?” – fogalmazott Erdő Péter, s beszédében utalt a Ferenc pápa által az előző napra meghirdetett ima- és böjti napra.

A figyelmet a békére irányítva a bíboros hangsúlyozta, az az igazságosság műve. Majd feltette a kér-

Szűz Mária népünk édesanyja, s partfogó segítségére kísér minket az úton, amelyet az isteni irgalmasság jelöl ki a népek és az emberiség számára. Először azon személyek – Pázmány Péter, I. Lipót király, Sobieski János lengyel király – példáját emelte ki, akik hozzájárultak annak a bensőséges kapcsolatnak a kialakításához,

dést: „De a történelem szörnyűségei után lehet-e, és hogyan lehet emberi erővel igazságot tenni? Akkor hát a történelem a keserűség és a bosszú végtelen láncolata kell hogy legyen? Sosem lehetséges az igazi béke? (...) Erre a kérdésre adja meg a választ az isteni irgalmasság titka. Szent II. János Pál pápa mélyesen megér-

A magyar zarándokcsoport Wadowice főterén

amely Magyarok Nagyasszonya és a bűn nélkül fogantatott Szűzanya között fennáll. Majd pedig az angvli üdvözletről szóló evangéliumhoz (Lk 1,26–28) kapcsolódóan arra buzdított, hogy tisztázzuk magunkban, mit jelent számunkra, hogy Mária népe vagyunk. A bíboros történelmi példákra utalt (történelmi zászlónk a Boldogasszonyt ábrázolja), s rámutatott: „Mindezt el kell mélyítenünk magunkban, hiszen a katolicizmusunk nem pusztán kulturális tény, hanem személyes, életre szóló vallási meggyőződés.”

A szónok ezt követően elmondta: ahhoz, hogy a hitünket életre váltsuk, lehetőségeket és feladatokat kapunk Istentől. A kápolna létrejöttének történetéről szólva kitért a falakat díszítő mozaikalkotásokra, és szólt azok készítőjéről, Puskás László görögkatoli-

tette, hogy az igazi megbékélés Isten és ember között, de az emberek és a népek között is csak az irgalmasság alapján és annak erejében lehetséges. (...) Népünknek is szüksége van arra, hogy meg tudjon bocsátani. És szükségünk van arra is, hogy tudjuk mások bocsánatát kérni és elfogadni. Ehhez pedig az erőt az irgalmas isteni szeretet adja, amely nem megszünteti az igazságosságot, hanem kiegészíti és beteljesíti” – mutatott rá homíliájában a főpásztor. Majd a hála fontosságára hívta fel az egybegyűlt figyelmét, s arra bátorított mindenkit, hogy mondjunk köszönetet az isteni gondviselésnek népünk életéért, szentjeinkért, valamint a Szentek Közössége-kápolnáért is, amely a találkozás helye a népek között, s a bűnös ember és az Isten irgalmas szeretete között is. „Köszönet illeti azokat, akik

Stanisław Dziwisz bíboros, nyugalmazott krakkói érsek, Szent II. János Pál pápa egykori személyi titkára is köszöntötte a zarándokokat

annak idején hozzájárultak ennek a kápolnának a létrejöttéhez. Köszönet azoknak, akik az isteni irgalmasság kultuszát hazánkban terjesztették és képviselik, köztük különösen is Katona István püspök úrnak, akire innen is szeretettel gondolunk.” A bíboros vezetésével a Magyarok Nagyasszonya, Szent Fausztina, valamint a magyar és a lengyel szentek közbenjárását kérte.

A szentmise végén Stanisław Dziwisz bíboros, nyugalmazott krakkói érsek, Szent II. János Pál pápa egykori személyi titkára is köszöntötte az egybegyűlteket, és felidézte, hogy a lengyel pápa különösen szerette a magyar népet. Dziwisz bíboros utalt a két nemzet közötti szoros kapcsolatra, valamint azokra a magyar szentekre, akik egyesítenek bennünket. Az 1956-os forradalom emléknapiához közeledve felidézte: „Bár kevesen emlékeznek már rá, de a krakkói egyetemisták abban a nehéz időszakban vért küldtek a magyar forradalmároknak. Ezért biztos vagyok benne, hogy sok magyar ember ereiben csörgedezik egy-egy csepp lengyel vér.”

A „Tábor-hegyi” hátalét ünnepeltől megerősödve és megújulva a zarándokok még a második nap

táruktak elének, például az érseki palotánál, a „pápai ablak” előtt: annak idején innen, az ablakba kiállva üdvözölte II. János Pál a köszöntésére összerosogott embereket ezekkel az – azóta már anekdotává vált szavakkal: „Látjátok, mi lett belőlem, mióta pápa lettem?” A városban tett séta során természetesen felkerestük a helyi polgárok középkori gótikus Szűz Mária-templomát, a Mariackát is, ahol rácsodálkoztunk a képzőművészet egyik csodájára, a Veit Stoss német szobrász, festő által alkotott szárnyas oltárra, amely a késő gótika kiváló mesterének, a 14–15. században élt Lőcsei Pálnak a művészetére is hatott.

A „hegyről való lejutásunk” során, a hazaúton meglátogattuk Ószandec városát is. A Poprad és a Dunajec összefolyásánál található festői középkori városka őrizi Árpád-házi Szent Kinga emlékét és ereklyéit is. IV. Béla legidősebb lánya az egyik legszorosabb kapocs a lengyel és a magyar történelem között. A tatárjárás idején Szent Kinga semmit sem helyezett az alázat és az önzetlenség elé. Habár tisztasági fogadalmat tett, elfogadta atyja döntését, és házasságot kötött Szemerme Boleszláv krakkói herceggel, ám hatására a férje is örök tisztaságot fogadott, így Szent József-házasságban éltek. Amikor új otthona lakóira tekintett, akiknek rossz minőségű sóval kellett beérniük, egyértelmű volt számára, hogy segítséget kér édesapjától, s így látja el kiváló sóval a lakosságát. Az égiek is támogatták ebben: ennek jele, hogy a wieliczki sóbányák megnyitása-kor a bányászok az első kitermelt só-tömbben megtalálták Kinga gyűrűjét.

Szent Kinga klarissza kolostort alapított a festői Ószandec településen, férje halála után ide vonult vissza, s a rend tagja és előjárója lett. Kisebb testvére, Boldog Jolán is követte a példáját. A Szentháromság tiszteletére felszentelt kolostoromban ünnepelt szentmisében Balik Béla rákoskeresztúri plébános rámutatott: Kinga és férje Isten előtt tett és többször megújított fogadalmuk alapján tisztaságban éltek le az életüket. Házasságuk mégsem volt meddő. Hiszen mi, magyarok és az itt élő lengyelek e két szent életű ember példája nyomán gyermekeikként fordulunk Istenhez és egymáshoz.

A lengyelországi hálaadó zarándoklat, „Tábor-hegyi” kegyelmeivel megerősödve már csak egyvalami maradt hátra minden hazatért zarándok számára. Élünk a kegyelmi ajándékokkal, válaszoljunk Isten szeretetére, újítsuk meg életünket, és osszuk meg másokkal is az út során kapott ajándékokat! Biztosak lehetünk abban, hogy Szent Fausztina, Szent II. János Pál és Szent Kinga segítenek minket ebben.

(A zarándoklat mindhárom napjának eseményeiről bemutató videót tekinthetnek meg a Kardinális YouTube-csatornáján.)

Kuzmányi István
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Krisztust hirdetve

Mk 10,35–45

Az Egyház a mai vasárnapon a Missziókért imádkozik, és adományainkkal támogathatjuk a missziók munkáját. Erről a témáról szólnak a prédikációk, maga Ferenc pápa is, követve elődei példáját, körlevélben hívja fel a figyelmünket egy-egy aktuális témára.

Jézus missziós parancsa minden idők keresztényei számára követendő parancs: „Menjetek és hirdessétek!” A missziós küldetés a történelem folyamán igen változatos átalakulást produkált. Isten Népe folyamatosan nőtt fel a feladathoz, fogalmazta meg saját szempontjait, hogyan hirdesse Krisztust. Az Egyház teret, helyet, közösséget biztosított ehhez, hogy a meghívottak otthonra, igaz lelki örömekre leljenek.

A mai evangéliumban egy furcsa jelenetről tudósít Márk. Két testvér olyan merész kéréssel fordul az Úrhoz, hogy biztosítsa számukra majd Isten dicsőségében a megfelelő helyet. Az első, ami meglepő, hogy Istennel mindenről lehet társalogni. Elképzeléseink, vágyaink, vízióink beleférnek ebbe a dialógusba. Jézus pedagógiája lenyűgöző. Ezen absztrakt kérés nem kineveti, nem lehurrogja a tanítványokat, nem feddi meg őket, hanem egy más értelmezési kulcsot ad nekik. Nagyon kevés ember

éli meg jól a bizonytalanságot. Legtöbbünk feszült, frusztrált lesz. Az Úr tanítványai, akik a nagy küldetés útjára úgy indulnak el, hogy nem kapnak evilági életbiztosítást, helyette a kiszolgáltatottság, beleértve egészen életük fizikai konkrét veszélyeztetését is, az Úrral való sorsközösség vállalást tapasztalhatják meg. Ez a mindent adva, semmit sem megtartva önmagának azok számára lesz követendő életpálya, akik a Krisztus-követés radikális útján képesek a legvégsőig elmenni.

Az olyan biztos pontok az életemben, mint a család, a közösség, a barátok, a munka a missziós parancs fényében relatívvá válnak. Egy nem várt helyzet vagy pillanat azonnal lerombolhatja álmainkat

Az olyan biztos pontok az életemben, mint a család, a közösség, a barátok, a munka a missziós parancs fényében relatívvá válnak. Egy nem várt helyzet vagy pillanat azonnal lerombolhatja álmainkat

ban, ahogyan élnek: egyszerűen tanúskodnak az Életről, mely megjelent köztünk.

Serfőző Levente

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (42.)

Az újszövetségi *Szentírásban* Szent Pál apostol ír – a híres *Krisztus-himnuszban* –Krisztus királyságáról: „Isten felmagasztalta, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, s minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr” (Fil 2,9-11). – Őskeresztény eredetű alappal rendelkezik tehát az az ünnep, amit 1925-ben XI. Piusz pápa rendelt el a római Katolikus Egyház számára. Ez a legújabb ünnep a „Krisztus Király” nevet kapta, és eredetileg október utolsó vasárnapján ünnepelték, aztán a II. Vatikáni Zsinat után (1969-ben) az advent előtti utolsó vasárnapra került át. – Kifejezetten liturgikus rendelkezésként csak a római Katolikus Egyházra érvényes, a Bizánci Egyházban nem lett kötelező ünnep.

Vizsgont egy érdekes történelmi tényre érdemes felfigyelnünk. Ugyanis Papp Antal címzetes küzikei érsek, a Miskolci Apostoli Exarchátus apostoli kormányzója 1926. szeptember 11-én kelt körlevelében kötelezővé tette az ünnepet a kormányzóság területén. Időpontját természetesen október utolsó vasárnapjában rögzítette. (Azt is tényként kell vizsgont megállapítanunk, hogy Miklósy István, a Hajdúdorogi Egyházmegye megyéspüspöke nem hozott ilyen rendelkezést.) A Miskolcon kiadott papi zsolozsmáskönyvbé azonban – ami még ma is használatban van – *Jézus Krisztus Királyságának ünnepe* címmel a teljes liturgikus szöveg bekerült. Az időpontot is közli: „az október 25-31. közötti vasárnapon”. Magyaratzként az olvasható itt, hogy „Krisztus nemcsak az

egyes keresztény híveknek, hanem az egész emberi társadalomnak is királya, kinek törvényeit nemcsak az egyéni életben, hanem a társas élet minden vonatkozásában is meg kell tartani”. Magyarázat is társul hozzá: az ünnepet „a ruthén és román gör. kath. egyházmegyék is bevezették... Csonkamagyarországon a miskolci apostoli adminisztratúra területén van kötelezőleg bevezetve”.

Az érseki rendelkezés kitér arra is, hogy a Szent Liturgia végén – még az elbocsátó előtt – el kell végezni a Jézus Szentséges Szívének való felajánlást, illetve „énekelendők a »minden jó kérésre« előírt tropárok és ektániák”. Mindezt „az Úr Jézusnak az ikonosztáz[ion]on levő képe előtt, melyet erre az alkalomra szépen földíszítenek”. Érdemes megemlíteni, hogy a mi templomainkban eleve a világ felett uralkodó Krisztust festették meg gyakran a képfal alakképeként: míg egyik kezével áldást ad, a másikkal a földgömböt tartja, melybe a kereset van beleszúrva. (A Kárpát-vidéki ábrázolásnak ez a képe nem azonos az ikonosztázion közép pontjában lévő Ítéző Krisztussal, vagyis Pantokrátor-ikonnal. Mindkettőnek rögzített helye van!)

Ennek a részlegesen bevezetett ünnepnek oly bőségesek a liturgikus szövegei, mint a legnagyobb ünnepeinknek. A legfontosabb ének, a tropár így szól: „A te uralkodásod, Krisztus Istenünk, megszabadított bennünket a sötétség hatalmából, és szereteted országába helyeztet; ki vagy és öröktől fogva létezel és mint Királyunk jelentél meg nekünk, Urunk, dicsőség neked”.

Ivancsó István

A hét liturgiája

B év

OKTÓBER 20., ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP – Missziós vasárnap (Irén, Vendel, Vitálsz) – Iz 53,10–11 (*A Megváltó szenvedéseinek gyümölcse az üdvözültek nagy száma.*) – Zsid 4,14–16 (*Járuljunk bizalommal a kegyelmet adó Istenhez!*) – Mk 10,35–45 vagy Mk 10,42–45 (*Az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon, és életét adja váltságul üdvösségünkért.*) – **Zsolozsma:** I. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 589, Ho 227 – EE 143, Ho 127 – EE 580, Ho 292 – EE 243.

OKTÓBER 21., HÉTFŐ – Boldog IV. Károly király emléknappja (Orsolya, Zsolt, Solt, Celina) – Ef 2,1–10 – Lk 12,13–21.

OKTÓBER 22., KEDD – Szent II. János Pál pápa emléknappja (Előd, Kornélia, Korinna) – Ef 2,12–22 – Lk 12,35–38.

OKTÓBER 23., SZERDA – NEMZETI ÜNNEP – Kapisztrán Szent

Armand, Evariszt) – Ef 4,7–16 – Lk 13,1–9.

OKTÓBER 27., ÉVKÖZI 30. VASÁRNAP (Szabina, Antonietta) – Jer 31,7–9 (*Isten visszavezeti népét a fogságból; gondja van a nyomorultakra is.*) – Zsid 5,1–6 (*Jézus, a mi Főpapunk pap mindörökké Melkizedek rendje szerint.*) – Mk 10,46–52 (*Jézus visszaadja a vak látását, az pedig követi őt.*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 257 – EE 593, Ho 257 – EE 148, Ho 134 – EE 594, Ho 192 – EE 233.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia ünneplése (170/7f)

A szentmise áldozás utáni könyörgései-nek témája sok esetben az Eucharisztia bűnbocsátó hatása: „ez az isteni erőforrás mossa le bűneinket (ut hæc divina subsidia, a vitiis expiatis – hogy ezen isteni segítség a bűnöktől kiengesztelve megtisztítson)”. Az Eucharisztia értelmezéséhez a liturgikus szöveg bizonyos szempontból militáris jellegű fogalmat használ: tartalékcsoportok (triariusok), akik fölmentő se-regként érkeztek a csataterre. Ilyen értelemben a szentségi táplálékban jelen van számunkra az Istennel történő kiengesztelődés, amely a bűnt eltörli: „De amikor elérkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, és a törvény alattvalója lett, hogy azokat, akik a törvény alatt voltak, megváltsa, és elnyerjük a fogadott fiúságot” (Gal 4,4-5). Advent I-III. hetének szerdai és szombati – a III. hétnek nincs szombati miseszövege – szentmiséjén, advent III. vasárnapján éppen ezt kérjük az Atyától. Ez a gondolat, ez a lelkiület készítsen föl minket a közelgő ünnepekre. A szentségi ajándékok megtisztítják a lélek gondolatait és ítéleteit, szellemiségét (purificatis mentibus), hogy az eljövendő javakra vágyakozzunk (december 19). Karácsony II. vasárnapján is arra kérjük a Mennyei Atyát, hogy az eucharisztikus misztérium kegyelmi működése (huius operatione mysterii) mossa le bűneinket, és igaz vágyaink teljesejdenek. Hamvazószerdát követő pénte-

ken a következőket kérjük: az eucharisztikus misztériumban való részesedés törölje el minden törvényszegésünket és hibánkat (delictum), hogy jóságos kegyelmed orvosságára méltókká vájunk (remediis tuæ pietatis aptemur). Nagyböjt I. vasárnapját követő pénteken az Eucharisztia szentségét olyan szent tápláléknak mondjuk, amely megújít, helyreállítja az embert az Istennel, felebarátjával és önmagával való kapcsolatában, hogy megtisztultan a régitől (vö. Róm 5,12.19-21; 6,1-14) az üdvösség misztériumának közösségébe vezessen. Eddig a *vitium* és a *delictum* fogalmak – a bűn általános fogalmai – szerepeltek a könyörgésekben, Nagyböjt II. vasárnapját követő hétfőn megjelenik a *criminum* fogalma, amely inkább az örök bíró vádjára vonatkozik tetteink alapján. Az Eucharisztia misztériuma itt már *communio*! Ez a közösség tisztítsa meg a tetteink következményeként ránk vonatkozó ítélettől: „De a másik megróttá ezekkel a szavakkal: »Nem félsz Istentől? Hiszen te is ugyanazt a büntetést szenveded! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését vesszük, de ez itt semmi rosszat sem cselekedett.« Aztán így szólt: »Jézus, emlékezz meg rólam, mikor eljössz országodba!« Ő azt felelte neki: »Bizony, mondom neked: még ma velem leszel a paradicsomban!«” (Lk 23,40-43; vö. Mt 7,2; Róm 2,1-11; 5,16).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Pécsi Boldog Mór

Október 25.

A hagyomány szerint magyar szülöktől született. István király uralkodása elején iskolás gyermek volt Szent Márton hegyén, a mai Pannonhalmán. 1030 körül kolostorának apátjaként működött. 1036-ban a király a pécsi püspökség élére állította.

A *Szent Imre-legendából* tudjuk, hogy Mór kitűnt társai közül, és ezért válhatott igen fiatalon főpásztorrá: „Szent István néhány nappal azután, hogy a Szent Hegyről eltávozott, csupán két kísérőt véve maga mellé, oda visszatért, s a testvérek virrasztását és imádságait titokban kikémlelte. (...) Reggel aztán, amikor a testvérek összegyűltek, a király maga is jelen volt, és hogy Mór testvér lelkét az alázatosság erényében kipróbálja, a nyilvános bűnvallomáskor igen sok olyan dolgot vetett a szemére, ami a szerzetesi étellel ellenkezik. Vádaskodása ellen Mór egyáltalán nem védekezett, hanem alázatosan állt, s reménykedve Istenhez menekült, aki az emberi lelket vizsgálja. Ekkor aztán megismerte Szent István, hogy fiának szavai megfontoltak voltak. Míután a történeteket rendben és a valóságnak megfelelően elmondta, Mór dicsérettel halmozta el, és hogy egy főpapi szék díszé legyen, kevéssel ezután Pécssett a püspöki méltóságra emelte”.

Az 1046-ban történt lázadás során, amely Gellért és több másik püspök halálát is okozta, Mórnak nem esett bántódása. Egyike volt a három püspöknek, akik Andrást Székesfehérvárott megkoronázták. 1055-ben tanúként aláírta a *Tihanyi alapítólevelet*, amellyel I. András újabb bencés apátságot hívott életre. 1064 húsvétján püspöki székvárosa nevezetes esemény színhelye lett: a hercegek kibékülése után Géza személyesen helyezte a koronát Salamon fejére, Mór püspök pedig Salamonnak ajándékozta Zoerard-András ciliciumának egy darabját. Nem sokkal ezután megírta a két szent remete,

András és Benedek életét. 1070 körül halt meg, valószínűleg Pécssett.

Boldog Mór nemcsak átlője, de résztvevője volt a keresztény Magyarország megszilárdulásának. A magyar Egyház a hagyomány alapján mindig szentként tisztelte, amit a pápa 1848-ban jóvá is hagyott.

A jóváhagyó bullában IX. Piusz pápa ezt írta: „Életének nyilvánvaló szentsége halálától fogva méltán részesült a hívek részéről nyilvános egyházi tiszteletben. Bár a régi kort sok homály fedi, bár az országot ért sok csapás folytán a régi magyar egyház emlékei csaknem mind hiányoznak, a történelemből és a hagyományokból ennyi világos. Azt pedig, hogy a tisztelete mindmáig fennállt, bizonyítja mindazoknak az íróknak egybehangzó tanúságtétele, akik Mórról úgy emlékeznek meg, mint boldogról és szentről. Hozzájárul ehhez, hogy képét nem egyszer festették meg szent felirattal. Vannak 1499-ből való misekönyvek, melyek Mór dicséretét zengik, a martirologiumokban is szerepel a neve. Vannak tetteiről és rendkívüli életszentségéről tanúskodó kommentárok. Mindezeket mérlegelve és igazolva látván Boldog Mór emberi emlékezetet meghaladó nyilvános és egyházi tiszteletét, Pécs püspöke alázattal kérte, hogy ez a tisztelet annak rendje és módja szerint jóváhagyást nyerjen.” Ez a pápai jóváhagyás vetette meg Boldog Mór újkori tiszteletének alapját.

L.K.

A csodaszer az isteni kegyelem

Az aranymisés Varga Lajos váci segédpüspökkel beszélgettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

Emlékszem az első hittanórára is nyolcéves koromból. Nem akartam menni, de ezen nagyon könnyen segítettek: édesanyám elkapta az egyik kezemet, a hitoktató meg a másikat, kinyitották az ajtót, és bevitték.

Később persze érdekelni kezdett, és sok minden el is gondolkodtatott abból, amiről a hittanórákon volt szó. Például Isten fogalma: hogy Isten öröktől van, mindentudó, mindenható. Az iskolában a tanárok többsége még rendszeres templomba járó volt abban az időben. Az igazgatónk viszont nem. Ráadásul problémát jelentett neki, hogy míg más iskolákban teljesen megszűnt a hittanoktatás, ő a saját iskolájában nem tudta nullára csökkenteni a hittanosok számát. Mivel az iskolai hitoktatást törvény tette lehetővé, ezért nem volt joga megszüntetni. De mindig kérdéses volt, mennyire valós ez a lehetőség. Hallottunk például olyan esetről is, hogy megverték a szülőt, mert hittanra akarta beírni a gyereket. Így aztán sok helyen, Budapesten éppúgy, mint vidéken, a törvénnyel szembemelve nullázták le a hitoktatást, ami a gimnáziumokban szinte teljesen megszűnt. Később, 1956 után azonban Vácott és máshol is újjáéledt: kis számban ugyan, de lettek újra hittanosok.

– Első osztályos korában elsőáldozott, kilencévesen bérmálkozott. Nem volt ez túl korai?

– Az elsőáldozáshoz, bérmáláshoz a templomba járás, mondhatni, kötelező feltételnek számított, és ezt meg is tartottuk. Akkor még egészen másképpen gondolkodtak ezekről a szentségekről, mint manapság. Nem tudom eldönteni, melyik a jobb. Teológiai szempontból is nagyon nehéz kérdés ez. Mert ha hiszünk abban, hogy a szentségek a felvevő személyétől függetlenül is közvetítik a kegyelmet, akkor nem korai, hiszen kegyelmet az Úristen ad. Mi emberi módon nem nagyon tudjuk felmérni, hogy ez miként alakítja majd az illető jövőjét. De persze sok minden múlik az egyén lelkiállapotán is: ha felkészült a szentség felvételére, vélhetően többet fog jelenteni az életében. A hatvanas-hetvenes években a népesség számához viszonyítva igen nagy százalékban bérmálkoztak, főként vidéken. Annyi hatással biztosan volt rájuk, hogy kialakult bennük a katolikus öntudat.

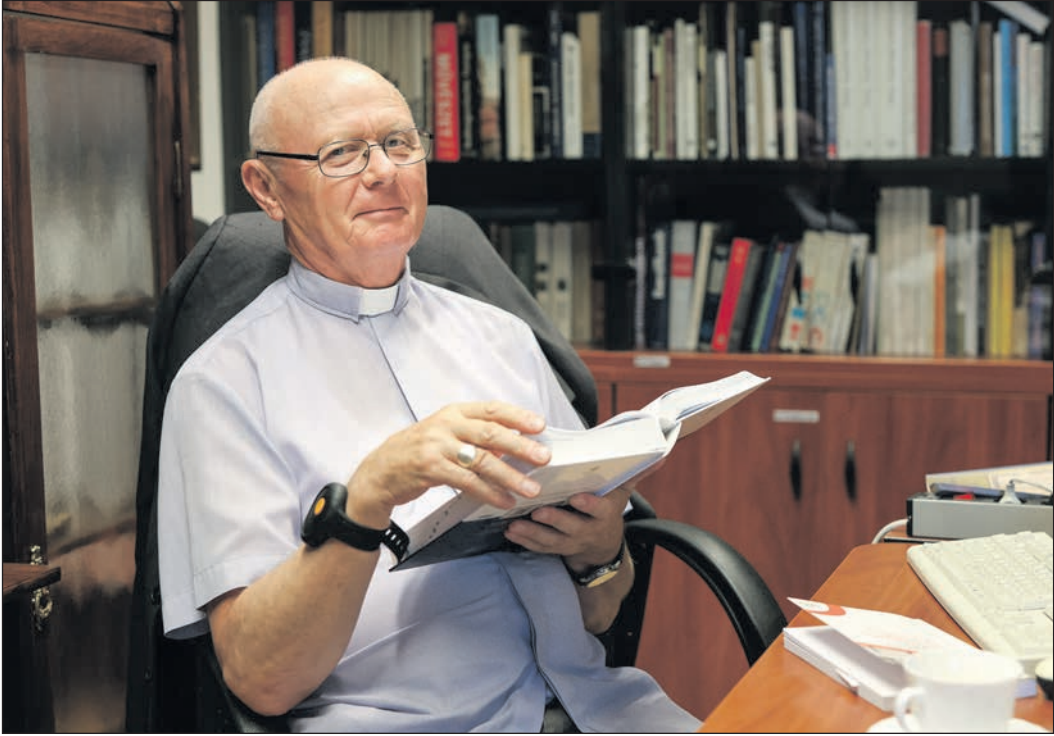
Az a véleményem, hogy a templom miliője, a hitoktató kedvsége, az, ahogyan a gyerekekhez szól, bármilyen életkorban megteszi a hatását. A kisgyerek utánoz. Erzelmi alapon fogadja el a dolgokat, mert annak értékét, amit kap, még nem tudja felfogni. Vallásosság szempontjából a tizenéves korosztály már egészen másképp működik. A gyermekkor élményei még hatnak ugyan, de az általános iskola végére vagy a középiskolás kora elérkezik az ember oda, hogyha belülről nem tud azonosulni azzal, amit a hittanórán vagy a templomban megismert, akkor nem lesz vallásos, vagy legalábbis nem mélyen. Erre az életkorra Isten törvényeit, mindazt, amit a vallásos neveltetése során átért, már a magáévá kell tennie. Aztán ez vagy sikerül neki, vagy nem. Én többeket felnőttkorban vezettem be a vallásos életbe, komoly elhatározások után, amikor az ember már tényleg megéli a kereszténységét.

De a gyermekkori impulzusok is fontosak, ez meggyőződése.

A rákospalotai nagytemplomban (Magyarok Nagyasszonya-templom) került sor az elsőáldozásomra és a bérmálásomra is. Ekkor még nem volt tudatos az értékválasztásom, de a templom légköre, az esztétikai értékek: a szépen megépített és kifestett templomépület, a berendezés, a misén elhangzó énekek, imák, mindezek együtt Isten végtelen szépségére, szeretetére utaltak, és komoly érzelmi hatást tettek rám. Ezeket a mai napig nagyon fontosnak tartom; egyáltalán nem mindegy, hogy mit tapasztalunk a templomban, hisz az ott látható, az ott történő dolgok együttesen hatnak az emberre. Ha szépen végzik a liturgiát, az kiemeli őt a hétköznapi világból, valamiféle ünnepélyes közegbe helyezi, közelebb viszi Istenhez. Ez a liturgia és a vallásos szertartások lényege.

– Ezekben az élményekben gyökerizik a papi hivatása is?

– Tízéves koromban, egy misén kaptam az indítást erre, amikor a hitoktatóm arra buzdított, hogy havonta gyónjak, és áldozzak minden vasárnap. Ez máig hatással van rám.

Mert a hivatás kérdésével kapcsolatban nem hiszem, hogy pusztán racionális elhatározásról lenne szó. A meghívás Isten részéről történik. Az egy kegyelmi találkozás Vele, amely mélyebb annál, mintsem hogy az ember az értelmével fel tudná fogni. Talán ezért is lehetett annyira erős, a lelkem mélyéig hatoló az akkori hívás, hogy a papságot válasszam hivatásomul.

– Később sem ingott meg, amikor tizenévesen Ön előtt is kinyílt a világ?

– Nem, mert előtte gondolkodtam már más hivatásokról is. Édesapám nagyon szerette a növényeket, első sorban a gyümölcsfákat, úgyhogy először én is kertész szerettem volna lenni. De mivel az anyai ági rokonságban feltűntek régi, százévesnél is idősebb tárgyak, amik nagyon érdekelték engem, így a régész- vagy a muzeológusszakma is tetszett. Mind ez tízéves korom előtt lezajlott bennem, és végül másképp döntöttem.

– Az épített környezet és a művészetek iránti érdeklődés ma is jelen van az életében. Ahogyan a természet szeretete is: szívesen túrázik, biciklizik.

– Édesanyámmal és az öcsémmel gyerekkoromtól kezdve jártunk mű-

zeumba, főleg a Nemzeti Galéria kiállításaira. A műélvezet így került be az életembe. És édesapám rendkívüli természetszeretete is belém ivódott. A természet közelsége legfőképp a kikapcsolódást és a lelki elmélyülést nyújtja nekem. Szent Ignác szerint sétálva is lehet imádságot végezni, egy erdőben akár, miközben átgondolhatjuk életünk egy-egy területét, hol tartunk, merre kell továbbhaladnunk. A táj szépségeiben pedig ugyanúgy lehet gyönyörködni, mint abban, amit az emberkéz alkotott. Az öcsém például egymaga megépített egy két ember szállítására alkalmas gőzmozdonyt, amit nemcsak hogy megtervezett, de az alkatrészeket, a síneket is legyártotta hozzá. Ő a természettudományos, a technikai-műszaki tudást részesítette előnyben, én viszont elsősorban a filozófiát, a teológiai ismereteket, a régi dolgok és a művészetek iránt érdeklődtem. Mindkét területen szép és értékes eredmények születhetnek az Istentől kapott talentumoknak köszönhetően.

– A szülei hogyan fogadták az elhatározását, hogy pap lesz?

– Édesanyám természetesnek vette, és kifejezetten örült neki. Édes-

apám a gyerekek, mint egy állami iskolában. Ez akár a hit kialakulásának is kedvezhet. Ugyanakkor tudomásul kell vennünk, hogy manapság sokkal jobban hatnak a gyerekekre a kortársaik, mint a tanáraik vagy a szülei.

Statisztikák igazolják, hogy fiatal felnőttek még azok is gyakran elfordulnak a vallástól, akik mélyen hívó szülők mellett nőttek fel és vallásos nevelést kaptak. A nevelésben a szeretetnek azt a formáját kell gyakorolni, amit a feltétel nélküli elfogadás jellemez. Emellett fel kell mutatni a vallásos élet értékeit, beszélni kell róluk, amikor csak lehetséges. Ezenfelül a Jóisten kegyelmébe és szeretetébe tudjuk ajánlani a gyerekeket.

– Az Ön hite és elhivatottsága töretlennek látszik. 1974-ben szentelték pap-pá, 2006-ban püspökké. Szeretett volna püspök lenni? És mondhatott volna nemet is?

– Igen, lehet nemet mondani, hiszen írásos nyilatkozatot kérnek, hogy elvállalja-e az ember ezt a szolgálatot, vagy sem. Elgondolkodtam rajta, de aztán elvállaltam. Azt tartottam a legfontosabb célomnak, hogy megélhessem a hivatásomat. Mert ha az ember törekszik valamire, és az végül nem jön be, az keserűséggel tölti el. Előttem volt több arisztokrata család élete, olyan embereké, akik 1945 után minden vagyonukat elvesztették, mégsem csüggedtek. A hitük és a vallásosságuk átgátolta őket mindenféle nehézségen. Számomra mindig az volt az elsődleges, hogy bármilyen körülmények közé kerüljek is, meg tudjam élni a papi hivatásomat, a katolikus mivoltomat.

Akkor sem szomorkodtam, amikor el kellett hagynom Budapestet. Még büszke is vagyok rá, hogy kitiltottak a főváros területéről. Vidékre kerültem, Hatvan-Újvárosba. Az újhatvani plébániaépületet akkor nem lehetett használni, így egy mosókonyhában laktam, és nagyon jól éreztem magam benne. Azt gondolom, az ember fejében olykor ott jár, hogy püspök legyen, de ez nem tartozik hozzá a papság komoly megéléséhez.

– 1995 és 2006 között Pásztón élt, plébánosként itt szolgált a leghosszabban. Hogyan emlékszik vissza ezekre az évekre, és milyen jövőbeli tervei vannak még?

– Pásztó nagyon kedves hely volt számomra. Elsősorban azért szerettem, mert ott is lehetett lelki-

pásztorkodni, és nagyon jól tudtunk együttműködni az ottani civil szervezetekkel, az iskolákkal. Akkor még nem működtek katolikus óvodák, iskolák, mégis sikerült érnünk, hogy Mátraszőlősen és Pásztón is csaknem minden gyerek hittanos volt. Szívesen foglalkoztam a fiatalokkal, gyakran mentünk közös kirándulásokra.

De különbséget kell tenni a plébánosi meg a lelkipásztori szolgálat között. Az utóbbira lehetőség van úgy is, ha az ember besegít valamilyik plébániának, ahogy magam is teszem. Ha Vácon van rám szükség, akkor oda megyek, de főleg egy kis faluba, Erdőkürtre szoktam eljárni. Ennek a kis közösségnek szeretném felkarolni a hitéletét.

A Váci Egyházmegye úgynevezett animátorképzést indít, épp azzal a céllal, hogy a faluhelyen, a vidéken élő közösségeket fenntartsuk és megmentsük. Egy plébánosnak ma akár nyolc-tíz helyen is szolgálnia kell, így nincs elegendő ideje és lehetősége arra, hogy az összes helyen aktív tevékenységet fejtessen ki. Főként a hitoktatókat próbáljuk megszólítani, akik egyébként a legnagyobb számban vesznek részt a kurzuson, mert nekik megvan már előképzettségük a hitélet terén. Nagyon fontos minden olyan pasztorációs tevékenység, amely el tudja érni a híveket. Vácott, az alsóvárosi plébánián most egy újabb karizmatikus közösség készül elvégezni a szemináriumot, amelynek munkájába én is bekapcsolodom.

– Jelmondatául ezt választotta: „Speculator semper in alto stat”, azaz: Az ör mindig kiemelkedő ponton áll. Mit jelent ez Önnek? Ki az ör? És mit lát másként ma, mint ötven évvel ezelőtt?

– Azt mondhatom, hogy majdnem mindent. A táj nem változott, de ötven évvel ezelőtt egészen másmilyen volt a világ. Az embereknek a hithez, a vallásosságához való ragaszkodása is változott.

Az ör nem más, mint az Úristen, aki mindenképp fölött áll. De vonatkoztatják ezt olykor a lelkipásztorra, a püspökre is, akinek látnia kell sok mindent. Ha fölmegegyek egy kilátóba, messzebb ellátok, mint a hegy lábánál. Számomra ez egy szimbolikus érvényű mondat. Az ember ne legyen szűk látókörű! Ismerje fel a kihívásokat, amelyek lelkipásztorként várnak rá. Ugyanakkor mindig tartsa szem előtt, hogy a „csodaszer” az isteni kegyelem. Ez az, ami hat ránk. Ha az ember nyitott szívvel él, akkor képes befogadni a kegyelmet. Mi, lelkipásztorok csak elősegíteni tudjuk ennek létrejöttét. De ez a legfőbb dolgunk.

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Merényi Zita

A közös felelősség csodája

Búcsúi szentmise Kecskemét-Műkertvárosban

Szent Ferenc október 4-i liturgikus emléknappja alkalmából – a kecskeméti-műkertvárosi Assisi Szent Ferenc-kápolnában mutatott be búcsúi szentmisét Tóth Tamás, a Magyar Püspöki Konferencia (MKPK) titkára. Finta József általános érseki helynök, a kecskeméti főplébánia plébánosa és Péntek Zsolt, a kápolna lelkésze köszöntötték a kecskeméti születési Tóth Tamást. Az MKPK titkára így kezdte szentbeszédét: „Az oltártérben látható kereszt is emlékeztet bennünket rá, hogy húsz évvel ezelőtt a kecskeméti-ekben megmozdult a gondolat, hogy itt, Műkertvárosban legyen egy kápolna.”

Bábel Balázs érsek rögtön a kezdeményezés élére állt, így megvalósulhatott az elképzelés, és 2007. szeptember 30-án felszentelhet-e a kápolnát. „Magától értetődő volt a helyiek számára, hogy a vadaskert mellett ki másnak is szentelhetnék ezt a kápolnát, mint Assisi Szent Ferencnek. Az ő természet iránti vonzalma, tanítása, természetközelsége mindannyiunk számára példa” – fogalmazott prédikációjában az MKPK titkára.

A Kecskeméti Vadaskert területén elhelyezkedő, mediterrán hangulatú építményt Borbély Lajos Koós Károly-díjas építész tervezte. Az eredeti elképzelést Fekete László építető – aki akkor a vadaskert kuratóriumának elnöke volt – egyeztetve Bábel Balázs kálcsa-kecskeméti érsekkel. A főpásztor kéréseire Fekete László így emlékezik vissza: „Legyen »olaszos« stílusú, rövid toronnyal; legyen benne görbület, és a nyílászárók »templomos kivitelben« készüljenek el.”

„Kecskemét Műkertváros városrészében nem volt templom. A hetente imádkozni ösz-szegyülő asszonyoknak a Művésztelepen – amelynek 1975-től 33 évig voltam a vezetője

– biztosítottam helyet, hogy legyen hol imádkozniuk. Ők kértek meg, hogy építsék nekik templomot” – mondta Fekete László építető. Létrehozták a kecskeméti Assisi Szent Ferenc Kápolnát Építő Egyesületet, és a 2004-es alapkövetétel után elkezdődhetek az építési munkálatok – ismertette.

Az ólombetétes üvegablakokat a Kecskeméten élő Holtság Károly ólomüveg-mester tervezte és készítette. „A kápolna üvegablakai, a képek a falakon, vagy ha kitekintünk az ajtón, minden arra emlékeztet bennünket, hogy mi is részei vagyunk a minket körülvevő világnak, és felelősek vagyunk érte; külön-külön is, és együtt is” – hangsúlyozta szentbeszédében Tóth Tamás.

A beltéri kerámia stációkat Magyar Márta keramikus iparművész készítette Budapesten.

A kertben a 14 stációból álló keresztút – amelyet 2014-ben szenteltek fel – a kecskeméti Lőrincz László képzőművész alkotása. Az évfordulóra, Kalán Józsefné és családja adományának köszönhetően, elkészült a tizenötödik állomás is, amelyet Tóth Tamás a szentmise után megáldott.

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Lambert Attila

Az ima jelentőségéről a jubileumi búcsún Sopronban

Kétnapos Rózsafüzér Királynője-búcsút tartottak október 5-6-án a soproni Szent Júdás Tádé apostolról nevezett domonkos templomban. Szombat este az ünnepi szentmisét Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke celebrálta, majd gyertyás körmenetet tartottak a Széchenyi téren.

2024 jubileumi év a soproni domonkos közösség számára. A szerzetesek Aquinói Szent Tamás jubileuma mellett soproni letelepedésük 350. évfordulóját is ünneplik ebben az évben. Ennek jegyében tartották a Rózsafüzér Királynője-búcsút is. Az ünnepség bevezető előadását Szaniszló Ince domonkos szerzetes tartotta. Beszédének első felében a Rózsafüzér Királynője liturgikus ünneplésének történeti kezdeteit idézte fel. A helyhez kötődve kiemelte, hogy a rózsafüzér társulatot Sopronban 1703-ban hozták létre. Előadásának második részében a soproni templom szószerű szentábrázolásairól elmélkedett.

Szombaton az ünnepi szentmise főcelebránsa és prédikátora Veres András győri megyéspüspök volt. Homíliája kezdetén bátorította a férfiakat, hogy imádkozzák egyénileg vagy közösségben a rózsafüzért, hiszen ezt az imádságot férfiak indították el: Szent Domonkos és társai.

Manapság viszont a szentolvasó egyre inkább női imaformává vált. A megyéspüspök szerint a rózsafüzér sajátos értéke abban is áll, hogy Szűz Mária szemével szemléljük Jézust úgy, ahogyan egy édesanya néz gyermekére. Ez a szemlélet nemesíti lelkünket, és ha ezt a szemléletet gyakorolnánk, mennyivel több jószág és

tisztelet lenne az emberek között. A rózsafüzér továbbá egy letisztult imádság, amely hosszú időn át alakult ki.

A hűséges, kitartó imádság még a szétszórtság ellenére is kedves Isten előtt. Végül pedig mint lelkipásztor azt kérte a hívektől, hogy a rózsafüzérhez ne tegyenek hozzá ellenőrizetlen forrásból származó imádságokat, mert az a hit torzulásához vezethet. Kifejezte kívánságát, hogy mennyire fontos lenne, ha minden család legalább egy tizedet elimádkozna együtt, ami a család erejét, szeretetét erősítené.

A búcsú második napján, október 6-án a brazil Marco Antonio verbita szerzetes mutatta be a szentmisét. Szentbeszédének egyik fontos üzenete volt, hogy Mária a csend és a hallgatás asszonya volt. Arra tanít, hogy csendben legyünk Isten előtt.

A búcsú ünnep során éjszakai virrasztás keretében a templom hívei és imacsoportjai imádkoztak Istenhez a világért, nemzetünkért, a családokért és minden ember üdvösségéért Szűz Mária közbenjárását kérve.

Forrás: domonkosok.hu
Fotó: Griechisch Tamás/sopronmedia.hu; domonkosok.hu

Közösségek otthona a kilencvenéves pasaréti templom

Erdő Péter bíboros, prímással ünnepelték a jubileumot

Erdő Péter bíboros, prímás főcelebrálásával mutattak be hálaadó szentmisét október 12-én a ferencesek Pádai Szent Antaltól nevezett, kilencvenéves pasaréti templomában, Budapesten. A jubileumi ünnepen átadták a Szent Antal-díjat.

A pasaréti ferences templomot 1934. október 14-én szentelte fel Serédi Jusztinián bíboros, hercegprímás. A szentelés kilencvenedik évfordulójához kapcsolódva a ferencesek tíznapos rendezvénysorozatot szerveztek október 4. és 14. között, alkalmat adva a templom – és a hozzá kapcsolódó ferences rendház – múltjának és jelenének megismertetésére, a pasaréti plébániai közösség összetartozásának megerősítésére.

A jubileumi ünnepségsorozat része volt az október 12-ei hálaadó szentmise, amelynek Erdő Péter bíboros, prímás volt a főcelebránsa. A szertartás elején Magyar Gergely OFM, a budapest-pasaréti Pádai Szent Antal ferences templom plébánosa (felső képképen jobbra) köszöntötte az ünnepre egybegyűlteket: külön Erdő Péter bíborost, aki Áder János volt köztársasági elnökkel együtt vállalta az ünnepségsorozat fővédnökségét, majd a plébániai képviselő-testület tagjait, élükön Osztroluczky Dénes világi elnökkel (felső képképen balra); a szentmisén koncelebráló volt plébánosokat, Ocsovai Grácián, Lendvai Zalán és Kálmán Peregrin ferences szerzeteseket; a plébániai alapítású Szent Antal-díj korábbi kitüntetettjeit, a jelen lévő szerzetes- és paptestvéreket, diakónusokat, híveket.

„Kilencven év nem is olyan nagy idő, hiszen több száz éves templomokat is szoktunk ünnepelni, ugyanakkor a pasaréti templom nemcsak az

otthona több nemzedéknek, hanem a »születési helye« is, hiszen sokakat itt kereszteltek meg, növendékként sokan itt erősödtek meg papi-szerzetesi hivatásunkban” – fűzte hozzá köszöntőjéhez Magyar Gergely.

Erdő Péter bíboros, prímás a homíliájában a templom évfordulójáról és az elhangzott evangéliumhoz (Mk 10,17-27) kapcsolódóan a gazdag ifjúról és az üdvösség ajándékáról beszélt.

Erdő Péter bíboros a gazdag ifjú történetét magyarázva elmondta: A gazdag ifjú nem egészen jól tette fel a kérdését. Mit cselekedjem, hogy üdvözlüljek? Nem jó ez a kérdés! Mert nem úgy áll a dolog, hogy bármit, akár a leghősiesebb emberi tettet is, ha kitűzzük magunk elé és végrehajtjuk, akkor miénk az üdvösség. Imbernek ez lehetetlen!

A gazdag ifjú az üdvösséget azzal sem vásárolhatta volna meg, ha mindenét elosztja, és az életben többet

nincs tulajdona. Csak Istennek lehetséges, az üdvösség Istennek az ajándéka. Annak számára is, aki igaz ember, aki törekszik megtartani a parancsokat, aki Jézus követőjévé szegődik. Ott sem automatikus, hogy ilyen vagy olyan cselekedet fejében pedig jár az üdvösség. Ajándék ez. Lakodalmass meg hívás, amit az üdvösségre kapunk, mindnyájan. Nem pénzzel kifizetett belépőjegyek, hanem

A szertartás végén Osztroluczky Dénes képviselő-testületi elnök – megköszönve Erdő Péter bíboros főcelebránsi szolgálatát – meghívta a főpásztort a templom centenáriumának tíz év múlva esedékes ünnepére.

Erdő Péter bíboros köszönetképpen ezt mondta: „Ne szabjunk határt a kegyelmeknek! Azt kívánom, legyen hosszú élete az itteni közösségnek és a templomnak is – évszázadokra kiterjedő. Úgy gondolom, a társadalmi funkció, a közösségi élet a garancia az épületek megmaradására, a templomnak pedig szent funkciója van: a közösség központja az oltárral, a tabernakulummal. Adja Isten, hogy a pasaréti templom is megmaradjon mindenki javára! – tette hozzá Erdő Péter.

A bíboros szavai után következett a Szent Antal-díj átadása. A kitüntetést a pasaréti Pádai Szent Antal-plébánia képviselő-testülete adományozza a plébánia meghatározó személyiségeinek.

Az idei kitüntetettek: Balogh Ilona Mária volt rajzfilmes, kántor, aki derűs szeretettel, lelkiismeretességgel végez számos templomi és plébániai szolgálatot 1996 óta, valamint Déri András zene-szerző, karnagy, aki a „kiemelkedő színvonalú pasaréti zenei élet élharcosa és záloga” több mint negyven éve. Posztumusz Szent Antal-díjat kapott a tavaly „váratlanul de nem felkészületlenül” elhunyt Szvoboda István, a közösség szelíd, ferences lelkülettel szolgáló „arca”. A kitüntetést özvegye vette át.

A Rimanóczy Gyula építész által megálmodott modernista épület, a

passaréti ferences templom napjainkban is a környék lelki központja. A kilenc évtized alatt az itteni közösségi életet mindig is élénkítette a ferences jelenlét, valamint a világi hívek aktivitása.

A jubileum alkalmával egyháztörténeti és építészeti konferencia zajlott a Pasaréti Községi Házban, és számos közösségi program várta az érdeklődőket: családi nap, filmvetítés, előadást 1934-es irodalmi szövegekből, koncertek, szabadtéri kiállítás. Mindezek megszervezésével a pasaréti ferencesek célja az emlékezés mellett a közösségépítés és -erősítés, a jelen szolgálata volt.

Magyar Gergely OFM plébános ennek szellemében így fogalmazott az ünnepségsorozat programfüzetében: Egy templom nem pusztán épület, műalkotás... Összefog egy közösséget, helyet, otthont ad az Istennel való találkozásnak, fészket ad a közösség lelki életének.”

Körössy László
Fotó: Gieszer Richárd

Pécsi Egyházmegye

A határon túli magyarság megerősítéséért

A Kárpát-medencei Magyarság Evangelizációjáért Alapítvány a kereszténység, a magyarság megerősítése és a Kárpát-medencei szülőföldön való megmaradás előmozdítása érdekében munkálkodik. A szervezet október 4-én konferenciát szervezett a Pécsi Tudományegyetemen. A találkozó elején Felföldi László pécsi megyéspüspök az áhítat szerepéről beszélt.

A konferencián a Kárpát-medencei Magyarság Evangelizációjáért Alapítvány (KAMME) határon túli együttműködő partnereinek képviselői, a szervezet ifjúsági műhelyének

tagjai, valamint a Keresztény Értelmiségi Szövetségének (KÉSZ) vezetői vettek részt. Előadást tartott mások mellett Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó is. A program bevezetőjében Felföldi László püspök áhítatot vezetett. Ezt követően az ima életünkben betöltött szerepéről és keresztény hitünk megtartó erejéről beszélt a főpásztor.

Az áhítat életünk legfontosabb irányába, a hit és az istenkapcsolat felé terel az ima segítségével – mondta a megyéspüspök. – Korunkban, amikor az emberi kapcsolatok elvesztek és elértéktelenedtek, különösen fontos az áhítat szerepe. A fiatalokkal elhiteket, hogy gazdag kapcsolatrendszerben élnek a telefonjukon keresztül, miközben nincsenek valódi személyes kapcsolataik. Sok felnőtt és fiatal pedig rendszeresen jár templomba és

imádkozik, de nincs istenkapcsolatuk – figyelmeztetett a megyéspüspök. – Az áhítat abban segít, hogy az Istennel való kapcsolatunkat erősítsük. Az áhítat által erősödhetünk abban is, hogy személyes életünkben, munkánkban, családuinkban tiszteljük egymást, önmagunkat azért, mert jelen vagyunk egymás életében.

Az áhítatban jelen van Isten. Kinyújtotta a kezét felénk. Nem az a fontos, hogy mit mondunk neki, hanem az, hogy jelen legyünk és Isten felé tekintünk. Mint az ószövetségi Sámuel, aki megtanult figyelni Istenre, meghallani, amit Isten mond neki (vö. 1Sám 3,1–10). Felföldi László püspök szerint életünk titka is ez: beszélni, meghallani és jelen lenni. A közösségeknek az a küldetésük és feladatuk, hogy újra megteremtsék az igényt a személyes kapcsolatok iránt, ami életünk lényegét adja, hogy így egy-egy magyar, egyházi vagy társadalmi közösség a maga kultúrájával forrássá váljon

– emelte ki a főpásztor. Szent XXIII. János pápát idézve, az Egyház küldetéséről úgy fogalmazott: „Olyan, mint egy falusi kút: mindenki odamehet hozzá, hogy merítsen a szeretet, a vigasztalás vizéből. Legyen így a mi bűnös szívünk számára is, legyen így számunkra, akiket az Úr ismer, szeret és akiknek megbocsát. Az Úr, aki megszomjazott az állandó gyaloglásban, szeretetet kér. Az Úr tanítsa meg nekünk, hogy a szeretet kútjai legyünk, és szolgáljuk azokat, akik szomjaznak. Így rátalálunk a szeretetre, amely nem ér véget soha, és csillapítja szomjunkt” – zárta gondolatait Felföldi László pécsi megyéspüspök. Az áhítathoz kapcsolódó rövid előadást az Úr imádságával zárták a jelenlévők.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye

A Szűzanya ma is patrónánk

Kovács Gergely gyulafehérvári érsek beszéde
a vatikáni magyar kápolna búcsúján

Október 8-án tartották a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájának búcsú szentmiséjét, melynek főcelebránsa és szónoka Kovács Gergely gyulafehérvári érsek volt. Koncelebrált Pál József Csaba temesvári megyéspüspök, Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök, akik részt vettek a püspöki szinóduson, továbbá számos Rómában dolgozó és tanuló pap.

Az 1980-as felszentelés óta most 44. alkalommal ünneplik a kápolna búcsúját és köszöntötték patrónáját, a Magyarok Nagyasszonyát. A kápolna káplánja, a Pápai Magyar Intézet rektora, Törő András üdvözölte a vendégeket, köztük Habsburg-Lotharingiai Eduárd szentszéki és Kovács Ádám Zoltán római magyar nagykövetet, valamint Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős minisztert, aki a napokban a Vatikánban folytat hivatalos tárgyalásokat.

Kovács Gergely érsek szentbeszédében hangsúlyozta: nem csak

ellenben Lengyelország hatszáz évvel későbbi, a II. János Kázmér király által 1656-ban tett felajánlását tekinti a legelső Máriának tett történelmi országfelajánlásnak.

1896-ban XIII. Leó pápa az, aki Vaszary Kolos akkori esztergomi bíboros, prímás kérésére külön ünnepet engedélyez október második vasárnapjára; október 8-ára Szent X. Piusz pápa teszi az ünnepet. Örömmel és büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy Szent Péter sírja közelében, a bazilika altmplomában nemzeti kápolnánk van, Magyarok Nagyasszonya, a Magna Domina Hungarorum tiszteletre szentelve. Immár 44 éve, hogy 1980. október 8-án Szent II. János Pál pápa felszentelte, ebben a miseruhában, amely rajtam van. Ha jól emlékszem, 2004 májusa óta, több mint húsz éve heti rendszerességgel tartanak itt kedd reggelente magyar nyelvű

mára. Boldogasszony Anyánk nem egykori s nem valamikori, hanem régtől fogva és ma is patrónánk! Ha erről nem feledkezünk meg, akkor bizonyosan értékmentő, identitásörző nemzet maradunk – hangsúlyozta a szónok, majd Isten szolgája Márton Áron erdélyi püspök körlevelét idézte, amelyben magánhasználatra engedélyezett egy szép, Szűzanyához folyamodó imádságot. Ennek az imának az utolsó sorait olvasta fel Kovács Gergely érsek:

„Végül pedig mindnyájunkra anyai áldásodat kérjük. Mikor imádkozni térdelünk, hogy hódoljunk Szent Fiad előtt: áldj meg minket, Anyánk! Mikor munkára indulunk, hogy megszerezzük mindennapi kenyerünket: áldj meg minket, Anyánk! Mikor megpróbáltatás ér, betegség, gyász borítja szívünket: áldj meg minket, Anyánk! Mikor a földet ígérük mennyországul, hogy elszakítsanak Istentől: áldj meg minket, Anyánk! Mikor gyónásunkat végezzük, hogy elnyerjük bűneink bocsánatát: áldj meg minket, Anyánk! Mikor a szentáldozásban az anyalok kenyerét, Jézus testét-vérét veszünk magunkhoz: áldj meg minket, Anyánk! Mikor lefekszünk este, hogy új erővel folytassuk másnap földi zarándoklásunkat: áldj meg minket, Anyánk! Áldásod legyen rajtunk éjjel-nappal, örömben és szenvedésben, munkában és pihenésben, egészségben s betegségben, életben és halálban, az egész boldog örökkévalóságban. Amen.”

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

Isten mindig velünk van

Az érdi Marianum-iskola zarándoklata Bodajkra

Sokéves hagyomány, hogy Magyarok Nagyasszonya ünnepéhez kapcsolódóan Bodajkra zárandokol a Marianum Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Gimnázium minden tanulója. A Segítő Szűz Mária-kegyhely zárandokudvarán idén október 8-án is Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök és Hajdu Ferenc helynök, iskolabiztos mutatott be szentmisét a zárandok diákoknak.

A püspök szentbeszédében arra kérte a diákokat, a Szűzanya életére figyelve tartsák mindig szem előtt, hogy Isten velük van. Minden körülmények között szeressék az Urat, aki öröktől fogva szereti őket. A marianumosok harmadikotodik zárandoklatán a szentmise zenéi szolgálatát az iskola Choir of Angels zenekara látta el.

A Marianum-iskolában a gyermekek hitre nevelésének folyamatában minden évben kiemelkedő állomás a bodajki zárandoklat. Az alsós és a felsős évfolyamok, valamint a gimnáziumi osztályok diákjai a zárandoklat során rácsodálkoznak a kegyhely szépségére, és felmennek a gyönyörű kilátást nyújtó bodajki kálváriára. Közös imádságban adnak hálát iskolájukért.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Kata

A főpásztor örömmel köszöntötte a hatszáz marianumos tanulókat és a pedagógusokat, valamint a sárborgádi iskola elsőáldozásra készülő tanulóit.

Az élő sejt működéséről

Kellermayer Miklós biofizikus székfoglalója
a Szent István Tudományos Akadémián

Budapesten, a Szent István Tudományos Akadémián, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében tartotta meg október 7-én székfoglaló előadását Kellermayer Miklós, a Semmelweis Egyetem professzora, az Általános Orvostudományi Kar volt dékánja, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia doktora.

rezilienciáját, mellyel képes kivédeni a külső hatásokat.

Bemutatott két módszert, az atomi erőmikroszkópiát és a lézercsipeszt, amelyekkel az egyedi molekulák mechanikailag manipulálhatók, mintegy „kézbe vehetők”. Három, orvosilag is fontos példán keresztül mutatta be tudományos eredményeit.

Az előadás visszanézhető az akadémia YouTube-csatornáján.

Székfoglaló előadásában Kellermayer Miklós, a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgató egyetemi tanára a hallgatóságot a nanovilágba kalauzolta, az atomok és molekulák különleges világába, melynek méretskálája a nanométer. Megmutatta, hogy egyedi molekulák vizsgálatának azért van értelme, mert feltárulkoznak azon tulajdonságok, amelyek a sokaságban rejtve maradnak, így azonban megérthetővé válik a molekulák rugalmassága, amelyeknek fontos szerepük van az élő sejt működésében.

Kellermayer professzor székfoglalójában a koronavírusról szólva kimutatta, hogy az egyfajta molekuláris gumilabdaként viselkedik, ami megmagyarázza a vírus különleges ellenálló képességét, más szóval

Forrás:
Szent István Tudományos Akadémia
Fotó: Merényi Zita

Békére, szeretetre nevelés a digitális korban

Konferenciát rendeztek Egerben

A család Isten terve címmel az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) és az Egri Hittudományi Főiskola konferenciát tartott október 10-én Egerben, a Líceum dísztermében Szent II. János Pál pápa *Gratissimam sane* kezdetű, a családoknak szóló levele megjelenésének 30. évfordulója alkalmából.

A résztvevők a keresztény családok szerepéről, a szeretet és a békére nevelés fontosságáról, valamint a digitális kor kihívásairól hallhattak előadásokat. Köszöntőjében Pajtókné Tari Ilona, az EKKE rektora Magyarország Alaptörvényét idézve rámutatott, hogy hazánk védi a házasság intézményét és a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. Korunkban az eltűnt individualizmus, stressz és sok egyéb kulturális és társadalmi tényező veszélyezteti a családok egészséges működését, a hit hiánya pedig nehezíti a családok életét. A rektor kifejezte reményét, a konferencia előadásai segítenek, hogy hitünket megerősítsük és missziós lelkülettel álljunk az Egyház szolgálatában. Ternyák Csaba egri érsek, az egyetem nagykancellárja köszöntőjében örömeinek adott hangot a konferenciá-

Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora beszélt az általa vezetett intézmény oktatási munkájáról, tudományos tevékenységéről, az egyetemmel való szoros együttműködéséről. Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa online előadásában a

megteremtünk. Egy jó családdal a hátunk mögött meg tudjuk hódítani a világot.

Mindegy, hogy a család szegény vagy gazdag, a szülők iskolázottak vagy tanulatlanok, a jellemfejlődés a családban indul el; a gyermek itt tanul meg szolgálni vagy uralni, ked-

vesnek lenni vagy elnyomni másokat. Itt tanulnak meg igazságos kultúrát építeni. Legfontosabb küldetésünk, hogy vágyat ébresszük fiataljaink szívében a hagyományos családmoddellre – mondta a nuncius.

Czapkó Mihály, az Egri Hittudományi Főiskola erkölcsotológia-tanára Szent II. János Pál pápa *Familiaris consortio* és *Amoris laetitia* kezdetű apostoli buzdítása nyomán hangsúlyozta, hogy a családok lelkipásztori kíséréseért többet kell munkálkodni.

A konferencia második szekciójában Pajtókné Tari Ilona rektor *A szeretet öröme a családban, az EKKE küldetése a családi lelkiség szolgálatában* címmel tartott előadást. Goethe szavait alapul véve – mely szerint szeretni és

szeretve lenni a legnagyobb boldogság a világon – elmélkedett a boldogság és a szeretet mibenlétéről, a házasság misztériumáról. Elmondta, hogy az EKKE számos hitéleti kurzust és előadást szervez a párkapcsolati kultúra és a család témakörében. Évek óta kapcsolódnak a házasság hete programsorozathoz, segítik a kisgyermekes hallgatókat és dolgozókat, játszószobákat működtetnek az egyetem épületében. Az intézmény többször is elnyerte a „Családbarát munkahely” címet.

A rosznyói egyházmegyében szolgáló Juhász Attila plébános, az EKKE teológiai tanára többek közt a transzgenerációs traumáról beszélt. Minden háborúnak vége lesz egyszer, de az egyének szívében, akik hozzátartozóikat, szeretteiket veszítették el a

háborúban, lassabban lesz béke. Az ő sebek, traumáik a következő generációkra is hatással lehetnek, átöröklődhetnek. A béke nemcsak egy fogalom, hanem egy feladat, amit tovább kell adnunk a következő generációnak. A család példamutatással, az empátia fejlesztésével, erőszakmentes kommunikációval, a konfliktuskezelés megtanításával nevel a békére. Az előadó hangsúlyozta, hogy ha az ember békén él önmagával, akkor béke lesz a családjában és a környezetében is.

Szűts Zoltán, az EKKE Pedagógiai Karának dékánja a digitális kor kihívásairól beszélt. Mint mondta, átlagosan 6 óra 40 percet töltünk képernyő előtt, ahol folyamatosan impulzusok érnek bennünket. Számos társadalmi hatása van ennek: átalakult a kommunikációnk, egyszerre tudunk sok embernek üzenetet küldeni, ugyanakkor csökken a személyes interakciók

száma, információk túltelítettségben élünk, új típusú, virtuális közösségek jelennek meg, hírek és álhírek egyaránt gyorsan terjednek. Számos mentális kihívással kell szembenéznünk (például online-függőség), egyre nagyobb stresszt élünk át a másokkal való összehasonlítás miatt, a fiatalok körében gyakori a zaklatás. Szűts Zoltán rámutatott, a hátrányok mellett számos előnye is van a digitalizációnak, hiszen az oktatásban, képzésben, generációk kapcsolódásában segít. Mindezeket szemlélve kulcsfontosságú a tudatosság, amit a családban kell megalapozni.

Szabó József egyházmegyei családreferens, a keresztény családok lelkiességét elemezve, az imára helyezte a hangsúlyt, Budavári-Takács Ildikó egyetemi docens, klinikai pszichológus pedig arról beszélt, milyen hatásai vannak a családi konfliktusoknak a gyermekekre. Sorra vette a család fejlődési ciklusainak konfliktusait. Ezek között szerepelhet az eltérő attitűd, a vélemények, szükségletek, vágyak különbözősége, a feladatok elosztása a felek között, az időbeosztás, a szülői szerepek megélése. A konfliktusok különböző formát

ölthetnek, a felek verbális, fizikai és pszichikai nyomást gyakorolhatnak egymásra. Különösen a gyermekek egészséges fejlődésére hatnak negatívan ezek a helyzetek. Szorongóvá, kudarcossá, depresszióssá válhatnak. Kiemelte, hogy az érdekeink, nézeteink, szükségleteink kifejezésekor a legfontosabb, hogy a szeretetkapcsolat ne sérüljön. Ezt már egészen kis korban példaadással meg kell tanítani a gyermekeknek.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Nagy Adri, Szántó György

Fohász a békéért Székesfehérváron

Szentmisével, gyertyás körmenettel, közös imával csatlakoztak október 7-én Székesfehérváron a Szentatya által meghirdetett ima- és böjti naphoz. A programra Spányi Antal megyéspüspök hívta a város papságát, az előljárókat, a híveket a székesegyházba, a áhítaton részt vettek a bodajki kegyhely papjai, valamint Fejér vármegye és Székesfehérvár város vezetői is.

Ferenc pápa arra hívta a Rómában ülésező sínódus résztvevőit, hogy október 7-én imádkozzanak és böjtöljenek vele a békéért, és erre meghívott bennünket is, szerte a világban élő katolikusokat. Ennek a meghívásnak akarunk most eleget tenni, és teljesíteni keresztényi kötelességünket – kezdte beszédét Spányi Antal püspök a szentmisén.

A főpásztor arról az értékviszágról beszélt, amely korunk békétlenségéhez vezetett, háborúkat indított el. Vannak, akik Istent teszik felelőssé

ezért, pedig ő a béke Istene, békére teremtette meg a világot. A gonosz műve és az ember tette a bűn, ami minden rossznak az okozója az életben. A békéért tennünk kell – hangsúlyozta a püspök, hiszen látjuk az önzés és a halál kultúrájának sötét valóságát. „Jézus azért jött el köznénk, hogy az ő békéjét adja nekünk. A béke azé, aki azt befogadja, aki kitarja előtte a lelkét.” A püspök felidézte azoknak a szenteknek az életpéldáját, akik életüket áldozták a békéért, hogy tőlük

tanulva a szeretet békéjét éljük meg környezetünkben, családjunkban, a leghétköznapiabb tevékenységeinkben. Ha merünk és akarunk új világot építeni, akkor az Isten országát kell képviselnünk. A főpásztor azt is hangsúlyozta, hogy a világ nem a gonosz kezében van, mert az igazi erő a tanúságtevő életben és az imádságban rejlik. Sok bűnt eltakar az igaz imádsága, sok szív változhat az elmondott imák hatására, és sok lélek kezdhet új életet. De nagy erő

a böjt is, melyet a békéért, a bűnök bocsánatáért, a lelki megújulásért, a világ megújításáért ajánlunk fel. „Jézus kész megbocsátani bűneinket, a bűn okozta sebeket begyógyítani, és új életet ajándékozni nekünk, és imáink, tanúságtételeink, kiállásunk által a világnak is. A kereszt jele legyen számunkra a megváltás jele, a jó győzelméről szóljon hozzánk, hirdesse nekünk Isten diadalát a gonosz felett, az Isten békéjének örömét és valóságát a világ nyomorúsága felett.

Legyen az új kezdet jele, a megváltott lét dicsőséges jele! Legyen a Boldogságos Szűz Mária, a Béke Királynője életünk kísérője ebben a keresztényi voltunkból fakadó küldetésben. Közösségben a Szentatyaival, aki ma egybehívott bennünket, és a világon mindenhol jelen lévő Egyházhoz tartozó testvéreinkkel, legyünk alkalmas eszközök Isten kezében, hogy megújítsa szeretete békéjével a világot!” – zárta beszédét Spányi Antal püspök.

A szentmisét követően az egybegyűlték gyertyás körmenetben a főterre vonultak imádkozni. A főpásztor elimádkozta Assisi Szent Ferenc Tégy engem békéd eszközévé kezdetű imáját, majd a békefohászt a Mennybe Fölvett Boldogságos Szűz Máriához. A közösen elmondott Miatyánk és a Himnusz után a jelenlevők a belváros szívében elhelyezték a béke gyertyáit az Országalma díszkútja körül.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Gábor

Tanulni a világegyháztól

Fábry Kornél püspök Quitóról és az újonnan szentelt püspökök római találkozójáról

(Folytatás az 1. oldalról)

– Már tavaly szeptemberben nagyon pozitív élmény ért, amikor a kongresszus előkészítéseképp meghívást kaptak a nemzeti delegáltak, hogy a rendezők bemutassák nekik a tervezett programot és a leendő programhelyszíneket. Szegény körülmények között élő, de kedves, szerethető és befogadó nép az ecuadori. Valahol azt olvastam, hogy a lakosság harmada egy dollárnál kevesebbet keres naponta. De az emberek mindenütt nagy szeretettel fogadtak minket, mindig áldást kértek. Még az utcai koldusok is. Az utcákon egyébként sok koldust látni, mert ahogy Dél-Amerika legtöbb országában, így Ecuadorban is óriási jövedelemkülönbségek mutatkoznak a gazdagok és szegények között.

Quito 2850 méteres tengerszint magasságban fekszik, ezzel a világ második legmagasabban fekvő fővárosa. A város mindössze 35 km-re található az Egyenlítőnél délre. Az országban működő több mint negyven működő vulkánból tizenkilenc van a főváros közvetlen szomszédságában. Vulkanjaik közül egyébként a legmagasabb a 6280 méteres Chimborazo az Andok hegységben. Ezt tartották a 19. század közepéig a Föld legmagasabb hegységének. Innen ered a mondásunk: Ez mindennek a csimborasszója.

– Az ország neve elválaszthatatlanul összeforrt a kábítószer-kereskedelemmel. Érzékel ebből valamit az oda látogató?

– Adtak egy kísérőt mellém a szervezők. Amikor megemlítettem neki, hogy el szeretnék menni a város szegénynegyedeibe, lebeszél róla. Azért így is láthattam valamit a nyomorból. A kísérőm szerint az ország legfőbb problémáit a drokkereskedelem, a közbiztonság hiánya, a börtönlázadások, a korrupció, a polgárháború, az erőszak, a militarizálódás jelentik. Sajnos, a kábítószer-fogyasztás együtt jár a szegénységgel és a bűnözéssel. A droggereskedők ráveszik a gazdákat, hogy kukorica helyett kokacserjét termesszenek. Az állam ezzel nem tud versenyezni, mert megközelítőleg sem tudnak annyit fizetni a kukoricáért, mint amennyit a földművesek a kábítószer-alapanyagért kaphatnak.

– Az Egyház mennyire képes ezen a helyzeten javítani?

– Látunk próbálkozásokat, illetve különböző kezdeményezéseket. Szoros és jó az állam és az Egyház közötti együttműködés a jó célok érdekében. Quito érseke is utalt erre, amikor a kongresszus végén megköszönte a világi hatóságoknak és a polgármesternek a közös szervezői munkát.

– Mi jellemzi az ecuadori hitéletet?

– Még a spanyol hódítók hozták magukkal a katolikus vallást Ecuadorba, ahol a lakosság mintegy 75%-a ma is római katolikus. Az ötszáz

éves egyházuk történetében meghatározó szerepet játszottak az itt letelepedő ferences, jezsuita, domonkos szerzetesek, akik templomokat építettek, segítő házakat alapítottak. Quito azért lehetett a kongresszus helyszíne, mert ebben az évben ünneplik százötven éves évfordulóját annak, hogy Ecuador Jézus Szent Szívének ajánlották fel. Ecuador meghatározóan katolikus ország, ahol az emberek valóban megélik a hitüket. Templomaik nagyon gazdagon díszítettek, rengeteg bennük a szobor, a festmény. De megemlítem, hogy még a rioi Jézus szobornál is magasabb a Szűzanya-szobruk, a *Virgen del Panecillo* a város felett. A szentmisék központi szerepet játszanak az ecuadoriak életében: vannak olyan templomok, melyek vasárnap hét misén is megtelnek. Hála Istennek, van elegendő papjuk is hozzá, akikről a lakosok gyakran kérnek áldást, mert nagyon bíznak annak erejében.

– Mennyire közösségi az egyházi élet?

– Nagyon közösségi, és kifejezetten eleven az egyházi élet. Mind ezt jól mutatja, hogy bár a plébániai mise utáni vacsorára csupán az egyes lelkipásztori területek felelősei voltak hivatalosak, így is vagy harmincan ültünk körül az asztalt. Jelen volt például a karitás, a rózsafüzér-társulat és a férfikor képviselője is. Úgy tapasztaltam, hogy a pap, a püspök tekintély a szemükben. Ott még messze nem olyan előrehaladott a szekularizáció, mint nálunk Európában. A kongresszust is nagy lelkesedéssel fogadták, szinte érezni lehetett azt az örömet, amit a helyiek éltek meg ennek kapcsán.

– Az eucharisztikus kongresszusok és az ifjúsági világtalálkozók a Katolikus Egyház legnagyobb nemzetközi rendezvényei, melyek újra és újra ráirányítják a figyelmet a világegyházra. Hogyan élte meg az összetartozás élményét?

– A világ ötvenöt országából érkezünk a kongresszusra. Egyházunk nagy és színes. Mindenki beleadhatja azt, amije van, a maga kultúráját és adottságait. Bár a rendezvényeken a spanyol ajkú dél-amerikai résztvevők voltak a legnagyobb számban jelen, az ecuadoriak örömmel

fogadtak bennünket magyarokat is. Beszélgettem a helyi püspökökkel és paptestvérekkel, akik megosztották velem, milyen pasztorális kihívásokkal, kérdésekkel találkozunk a leggyakrabban.

– Sokan azzal a reménnyel utaztak Ecuadorba, hogy új impulzusokat kapnak majd a pasztorációjukhoz. Ön milyen tapasztalatokkal gazdagodva tért haza?

– Nagyon hatott rám az egész kongresszus stresszmentessége. Lát-szólag minden olyan gördülékenyen ment. Jók voltak az előadók, a tanúságtevők a világ minden tájáról. Megismerhettünk olyan karizmatikus embereket, akiknek fontos szerepük volt Dél-Amerika

hitéletében. Figyelmet fordítottak arra is a rendezők, hogy világiak és egyháziak, férfiak és nők egyaránt legyenek az előadók és a tanúságtevők között, akik a kongresszus motívóját járták körül: Testvériség a világ gyógyítására. Sor került egy ifjúsági koncertre is mintegy négyezer fiatal részvételével, ami sokban hasonlított a budapesti kongresszus ifjúsági estéjére, a Forráspontra.

– Az előadások és tanúságtételek a világ mai helyzetéről és az Egyház előtt álló kihívásokról, illetve az Egyház küldetéséről szóltak. Ezek közül mi érintette meg Önt a leginkább?

– Egyértelműen az ecuadoriak szenttiszelete. Három szentjükről gyakran esett szó a kongresszuson, különösen, „Quito fehér lilimárol”, Marianita de Jesús Paredes Flores-ról, Quito nemzeti szentjéről. Amazonas püspökével is válthattam szót arról, hogy

miként lehetséges az Amazonas mentén élő népek közötti evangelizálás. Hogyan tud olyan indián törzsek között evangelizálni, akikkel nincs közös nyelvük? Azt válaszolta, mindenképp ott kell lenni közöttük, hogy megmutassuk nekik az Egyház karitatív arcát. Egy idő után meg fogják kérdezni, hogy miért segít nekik az Egyház. És szép lassan keresztteljedni, bér-málkozni is fognak. A püspök szerint egyébként nagyon izgalmas kihívás törzseket téríteni az őserdőben. Lehet, hogy nekünk Európa „őserdejében” is valahogy így kéne újrakezdenuk az evangelizációt...

– Bienvenu Manamika, Kongó érseke arról beszélt, hogy országát belülről ellentmondások sokasága feszíti, s bár

Minden dikasztérium vezetője vagy munkatársa bemutatta, hogy mivel foglalkozik, és hogy hogyan vannak felosztva a különböző területek. Mindannyian hangsúlyozták: legfontosabb feladatuk, hogy a segítségünkre legyenek, és biztattak, hogy bátran forduljunk hozzájuk. Az előadások után szintén feltehetjük kérdéseinket, ahol az olyan, mindannyiunkat érintő kérdések kerültek szóba, mint például a mester-séges intelligencia, az internet világa és annak a használata, az evangelizáció, a családok segítése vagy épp a gyermekvédelem. Naponta volt közös szentmise, zsolozsma, illetve tartottunk kiscsoportos megosztásokat. Számomra a legfontosabbak és legérdekesebbek a személyes találkozások voltak, ahol izelítőt kaphattam abból, mennyire eltérő körülmények között kell végeznünk a püspöki szolgálatot. Ezek a beszélgetések sokat tágitottak a világlátásomon.

– Mondana egy-két példát?

– Találkoztam az alaszakai püspökkel, aki amúgy japán származású, igaz, a családja már száz éve él Amerikában. Az ő „nyája” két-háromszáz fős falvakban lakik. Az év kilenc hónapjában csak motoros szánnal lehet közlekedni. De ezekből az apró közösségekből mégis hatalmas erőt tud meríteni. Az új bolgár püspök elmondta, hogy körülbelül harmincötezer római katolikus él Bulgáriában, ahol mindösszesen ötven vannak a katolikus papok, akikből viszont három püspökök. Törökországban most szentelték az első

török nemzetiségű püspököt. A korábbi püspökök mind más nemzetiségűek voltak. A lakosságnak ott is elenyésző része katolikus, mindössze az ország egy százaléka. Együtt vacsoráztam a szír püspökkel, aki, miután foglyul ejtette őt az ISIS, három hónapig élt egy fürdőszobában, napi egy marék rizsen. Onnan kiszabadulva, a másik kétszázötven elrabolt kereszténnyel raboskodott együtt, további három hónapig. Annyira sokkoló volt számára háromhavi magánzárka után, amikor a keresztény rabtársaival, nőikkel és gyerekekkel találkozhatott, hogy napokig meg sem tudott szólalni, egyetlen hang sem jött ki a torkán. Korábban azzal fenyegették meg a fogvatartói, hogy ha nem tér át az iszlám hitre, akkor ki fogják végezni az elfogott gyerekeket és az asszonyokat. Végül azonban úgy döntöttek, hogy szabadon engedik őket. Amikor megkérdezte tőlük, miért döntöttek így, azt választották neki, azért, mert a keresztények nem öltek meg senkit az Iszlám Állam tagjai közül. Ennek kapcsán nem tudtam nem Jézus egyik boldog-mondására gondolni: „Boldogok a szelídek, mert övék lesz a Föld.” Így élte túl a fogságot. Miután elmondta a történetét, nevetve csak annyit tett hozzá: kiszabadulása után egy hónapig rá se tudott nézni a rizsre...

De találkoztam franciaországi püspökökkel is, akik a korábbi évtizedek abúzusairól, az esetek alapos kivizsgálásának szükségességéről beszéltek. Vallják, hogy bár nagyon fájdalmas ez a szembenézés, de az Egyháznak meg kell tisztulnia mindattól, ami méltatlan Krisztushoz. Úgy tűnik, az őket is sokként éró traumák után lassan kezdenek újra talpra állni.

Érdekeséggépp néhány adatot hadd soroljak fel végül: Los Angeles-ben egy segédpüspököt is szenteltek az elmúlt időszakban. A sok dél-amerikai közül csak Brazíliából huszonketten jöttek, míg az Egyesült Államokból tizen-heten. Részt vett a képzésen Róma hatodik segédpüspöke is, de jó volt találkozni Fazekas Ferenc szabadkai, valamint a magyarul is kiválóan beszélő, horvát anyanyelvű Mirko Štefković nagybecskereki püspökkel is. Ukrajnából speciális engedéllyel jöhetett el a hat új görögkatolikus püspök.

– Milyen körülmények között került sor a Ferenc pápával való találkozásra?

– A Szent Péter-bazilikában bemutatott reggeli közös szentmise után a Szent Kelemen teremben fogadott minket a Szentatyja. Nem készült külön előadással, hanem azt mondta, hogy kérdezzünk tőle bátran. Sokféle témát érintettünk a jó hangulatú találkozón. Búcsúzáskor mindannyian személyes köszöntésre léphetünk oda hozzá. Amikor meghallotta, hogy Magyarországról jöttem, magyarul mondta, hogy Isten hozott.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

ADÁSVÉTEL

VADÁSZATI tárgyú régi könyveket vásárolunk. T.: 06/20-341-9106

ÉLETJÁRADÉK

BIZALOM ÉS SEGÍTSÉG. Megbízható budai hívó család olyan, Budapesten élő kedves hölgyet vagy urat keres, akivel életjáradéki szerződést köthet. Havi rendszeres, komoly járandósággal segítjük Önt ezután, hogy könnyebbek legyenek a hétköznapiak, ne okozzon gondot a számlák befizetése

vagy a gyógyszerek megvásárlása. Saját otthonában élhet továbbra is, és élvezheti azt a nyugalmat, amelyért életében megdolgozott. Emellett pedig egy olyan családot ismerhet meg, amely őszintén és bizalommal fordul Ön felé, és segíti a hétköznapiokban. Hívjon bizalommal! T.: 06/20-433-6019

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrásy út 16. T.: 06/1-

266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentsegimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikikon a templom karitász-csoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédék a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajorplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapesten és Egerben a következő napokon: november 6., szerda, december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor élőben közvetíti a budapesti városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszékesegyház, Eger, Pyrkér tér 1.) a Szent István Rádió.

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódna a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várnak a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2024. május 4-étől október hónapig minden elsőszombaton a szentkúti kápolnában 10.30 órakor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombatig, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentsegimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüldítelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentsegimadas.szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): október 24-én 18 órától 27-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Jézus Krisztus a szabadító”. November 7-én 18 órától 10-én 13 óráig Ocsovai Grácián atya lelkigyakorlata: „Pio atya”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

ADVENT MÁRIABESZTERCÉN ÉS ZÁGRÁBBAN

december 7-8. | 2 nap | 59.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIACELLBEN

december 14-15. | 2 nap | 79.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

február 9-12. | 4 nap | 349.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA, CASCIÁRA ÉS ASSISIBE

március 10-16. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

március 12-16. | 5 nap | 149.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

március 12-17. | 6 nap | 414.900 Ft/fő

HÚSVÉT RÓMÁBAN

április 17-21. | 5 nap | 374.900 Ft/fő

HÚSVÉT MEDJUGORJÉBAN

április 17-21. | 5 nap | 139.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

május 1-4. | 4 nap | 334.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. október 14.

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. november 6., 20., december 4., 18. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (kato.tegzes@gmail.com, 06/30-462-9272).

MÉCS Napok – fiatal pároknak. Lelkigyakorlatot tartanak Budapesten, a budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) 2024. november 15-17., péntek estétől vasárnap délutánig. A MÉCS Napok lelki-gyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják az együtt járó és jegyespárokat, valamint a három éven belül házasodott házaspárokat a következő alkalomra. A programot Papp Tihamér OFM atya vezeti. Jelentkezési határidő: 2024. november 8., péntek. További információ: <https://mecshonlap.hu>

MÉCS Napok – házaspároknak. Lelkigyakorlatot tartanak Budapesten, a budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) 2024. november 22-24., péntek estétől vasárnap délutánig. A MÉCS Napok lelki-gyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három évnél régebb óta szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat a következő alkalomra. A programot Bakos Rafael OCD atya vezeti. Kedvezményes jelentkezési határidő: október 22. Jelentkezési határidő: 2024. november 17., vasárnap. További információ: <https://mecshonlap.hu>

BÚCSÚ

Koncertmise lesz a bujái búcsú ünnepén november 10-én, vasárnap 11 órától, énekes szolistákkal, W. A. Mozart műveiből. Ünnepi búcsúi nagymiséét celebrál, szentbeszédet mond és a körmenetet vezeti: Szerencsés Zsolt kanonok, esperes, dorogi plébános, közreműködik a Szent Gellért együttes.

ELŐADÁS

„Képe(l)tt beteg” címmel új előadás-sorozat indul a Pázmány Szabadegyetem keretében Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán (Budapest VIII., Szentkirályi u. 28., Gy102-es terem) 2024. október 24. és november 28. között, csütörtök délelőttönként. „Életkorunkra, képzettségünkre és bármely más meghatározó adottságunkra tekintet nélkül, mindennapi életünk részét képezi az orvosokkal, az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolat, amelynek középpontjában a magunk vagy hozzátartozóink egészsége, élete és méltósága áll. A »Képe(l)tt beteg« című előadás-sorozat ezt a mindennapi, »laikus« gyakorlatot és tapasztalást segíti (jog) tudatossá és érthetővé tenni, megfogalmazva az etikai, teológiai, jogi és egyéb társadalomtudományi kérdéseket és dilemmákat. Mivel az e körben felmerülő kérdések és dilemmák jelentős részére nincs többségi, társadalmilag általánosan elfogadott válasz, így azokat az előadás-sorozat sem kívánja kétséget kizáró módon megválaszolni, de igyekszik olyan ismereteket, összefüggéseket és érveket felsorakoztatni, amelyek hozzásegíthetnek, hogy ne mi legyünk a megmosolyogni való »képzelt beteg« saját életünk színművében.” Bővebb információ: <https://ppke.hu/pazmany-szabadegyetem-jak-kepzett-beteg>

ÉLETVÉDŐ NAP

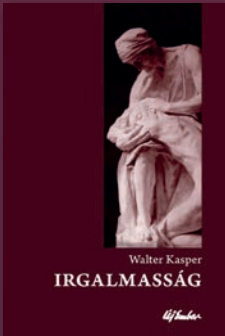
Válaszd az életet! címmel az MKPK Családügyi Bizottsága idén Szegeden, a Katolikus Házban (Szeged, Dugonics tér 12.) rendezi meg az országos életvédő napot 2024. november 23-án, szombaton a Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helyiörségével együttműködve. Az életvédő nap célja, hogy fórumot teremtsen azok számára, akik lelkipáztorként, pedagógusként, hitoktatóként, plébániai munkatársként vagy önkéntesként fontosnak tartják az élet védelmét, és ehhez környezetükben – a közeljövőben vagy később – szeretnék hozzájárulni. Az ő munkájukat, kezdeményezéseiket szeretnék előadásokkal, jó példák, tapasztalatok bemutatásával és megosztásával bátorítani és segíteni. A részvétel ingyenes és regisztrációhoz kötött. A résztvevőknek a szünetekben frissítőt és szendvicseket biztosítanak. A regisztrációt érkezési sorrendben tudják elfogadni. Kérik, hogy mindenki egyénileg regisztráljon, legkésőbb november 15-ig. A programmal kapcsolatos további információ: <https://pasztoralis.hu/valasz-dz-az-életet>

KONFERENCIA

Imádság – Közösség – Cigánypasztoráció címmel Országos Cigánypasztorációs Konferenciát tartanak Egerben a Boldog Ceferinó Intézet és az Egri Főegyházmegye szervezésében október 18-án, pénteken 9.30 és 18 óra között, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen, a liceumi kápolnában (Eger, Eszterházy tér 1.). A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Bővebb információ: <https://boldogceferinointezet.hu>. Szabó Veronika T.: +36/30-161-2577, e-mail: asszisztens@boldogceferinointezet.hu

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT
ŐSZI AKCIÓJA

Verbeny I. – Sztankó A.
Mysterium fidei
2190 helyett 1000 Ft

Walter Kasper
Irgalmasság
3490 helyett 1200 Ft

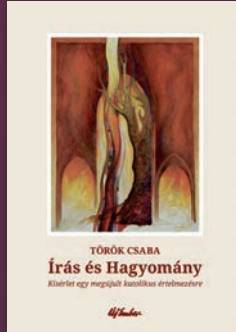
Örüljetek!
990 helyett 400 Ft

Fürkészzétek!
1190 helyett 500 Ft

G. Gutiérrez – G. L. Müller
A szegények oldalán
3490 helyett 1600 Ft

Török Csaba
Írás és Hagyomány
2900 helyett 1400 Ft

Schmidt E. – Bécsy L.
Csodálatos madárvilág
2980 helyett 1400 Ft

A kiadványok megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban (1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8.), valamint webáruházunkban: **bolt.ujember.hu**

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

kiadványok

LELKIPÁSZTORI NAPOK

„Szüntelenül imádkozzatok!” (1Tessz 5,17) – Lelkipásztori napok az ima évében címmel kerül megrendezésre az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napok Esztergomban, a Szent Adalbert Rendezvényközpontban (Esztergom, Szent István tér 10.) 2024. november 25., hétfő – 2024. november 27., szerda között. Részletes program, jelentkezés és bővebb információ: <https://oli.katolikus.hu/>. E-mail: oli@katolikus.hu T.: 06/30-640-1059 (munkanapokon 10-16 óra között).

UNITAS-TALÁLKOZÓ

A Pannonhalmi Főapátság örömmel hívja a Magyar Katolikus Egyház szemináriumi és szerzetesnövendékeit előjáróikkal együtt 2024. október 26-án a következő Unitas-találkozóra, amire a Szentszék Kommunikációs Dikasztériumának titkárát, Luigi Maria Epicoco atyát kérték fel főelőadónak. Az Unitas évtizedek óta ünnepi esemény a magyarországi szeminaristák és szerzetesnövendékek életében. Kiemelt jelentőségű országos találkozó, amit a Pannonhalmi Főapátság 2016-ban a Szent Márton-emlékévkben, a Szociális Testvérek Társasága pedig 2023-ban, fennállásának századik évfordulóján szervezett meg. Helyszín: Pannonhalmi Főapátság (Pannonhalma, Várkerület 1.) Jelentkezési határidő: október 20. További információk: <https://pannonhalmifoapatsag.hu/> E-mail: kozponttitkarsag@osb.hu

VETÉLKEDŐ

Történelmi vetélkedő nem csak görögkatolikusoknak. A budapesti Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum történelemversenyt hirdet 7–8. osztályos, Kárpát-medencei katolikus tanulók számára. A verseny témája: Széchenyi István, a reformok embere; Széchenyi Magyarország felzárkóztatásának érdekében végzett gyakorlati tevékenysége. A versenyre háromfős csapatok jelentkezését várják. A vetélkedő kétfordulós. Nevezési határidő: 2024. november 15. Az első forduló pályamunkáinak beküldési határideje: december 15. További információk: <https://hd.gorogkatolikus.hu/Tortenelmi-vetelkedo>

MEGHÍVÓ

Ünnepélyes orgonaátadó lesz Enyingen október 19-én, szombaton 17 órakor a Nepomuki Szent János-templomban (Enying, Szabadság tér 4.). Közreműködik: Dankos Attila orgonaművész. Mindenkit szeretettel hívnak és várnak!
Akikhez szölok, értik címmel Greguss Sándor írásaiból hallhatók részletek 2024. október 19-én, szombaton 19 órától Fóton, a Károlyi-kastélyban (Fót, Vörösmarty tér 2.). Közreműködik: Borka

„Jót s jót!” – www.missziotours.hu

Meghívó

Székely János: Az ötödik evangélium
könyvbemutató estjére

„A Szentföldet évszázadok óta nagyon sokan (pl. VI. Pál pápa, de a hagyomány szerint már Szent Jeromos is) nevezték így: „ötödik evangélium”. Valóban, ez az a hely, ahol a végtelen, teremő Isten belépett az időbe, ahol megszólalt a próféták által, ahol testet öltött. Olyan hely, ahol az ég és a föld összeér. Aki a Szentföldön nyitott szívvel jár, megérzi ezt az egészen rendkívüli jelenléte.”
(részlet az előszóból)

2024. november 4., hétfő, 17:00 óra
Párbeszéd háza (1085 Budapest, Horánszky u. 20.)
Az est résztvevői **Székely János** r.k. püspök,
a könyv szerzője,
Böjte Csaba, ferences szerzetes,
L. Simon László, József Attila díjas író,
az est moderátora **Gianone Péter** újságíró.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
Misszió Tours Utazási Iroda

Tel.: **+36 20 565 3258**, +36 20 336 0016

www.missziotours.hu www.misszioutazas.hu

Engedélyszám: U-00029

Zsolt (ének, gitár), Cselőtei Anna (ének, hegedű), Keszérő Konrád (gitár), Koródi Szilárd (próza). Miden érdeklődőt szeretettel várunk!
Sorstársak a Conti utcában címmel **börtönésztákat szerveznek** az egykori budapesti Conti utcai fegyházba, ahol Mindszenty József bíboros közel öt éven át raboskodott magánzárkás, titkos fegyenc-ként. Szeretettel ajánlják ezt az alkalmat mindazoknak, akik szívesen hallanak az ő és számos sorstársa történetéről azon a helyszínen, ahol az események valóban végbementek. Sétaidőpontok: 2024. október 24., csütörtök 9.30, 10.30, 11.30, 12.30 óra. Október 25., péntek 10.30 óra. A rendezvény ingyenes, de regisztrációköteles. Bővebb információk: <https://www.mindszentyalapitvany.hu/>

KIÁLLÍTÁS

„Istennek Kintses Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból Esztergomban, az Esztergom Főszékesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítást rendezte: Dobó Judit, Nemeth Boglárka, Öcsai Eszter.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. október 14.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Várossy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrekto: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos beföldről negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

GOND Ó R A

Regisztráljon,
és érezze magát
biztonságban!

gondosora.hu

+36 80 804 050
(ingyenesen hívható)

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

HÍREK KÉPEKBEN

• A kármelita bazilika védő-szentjét ünnepelték október 6-án, vasárnap Keszthelyen. Az ország több pontjáról érkeztek zarándokok a jeles eseményre. A zarándokegyház lényegét tekintve misszió; erre emlékeztet minket Lisieux-i Szent Teréz élete – mondta a búcsúi szentmise főcelebránsa, Böcskei László nagyváradai megyéspüspök.

• Veszprémben, a Padányi Katolikus Iskolában nyitották meg október 10-én a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Miniszterelnökség támogatásával megvalósuló „72 óra kompromisszum nélkül” önkéntes akciót, amelyet fiatalok végeztek környezetükért, a körülöttük élőkért.

• Október 18-án a világ minden táján imára hívták a gyermekeket és közösségeiket, hogy a rózsafüzért imádkozva elősegítsék a világ egységét és békéjét. A Szükséget Szenvendő Egyház (AID To The Church In Need, rövidítve: ACN, egy nemzetközi katolikus lelkipásztori segítség-szervezet) által szervezett kampány elsődleges célja, hogy újra felélessze az ima erejébe vetett hitet.

Sajtóapostolok találkozója Vácon

Még lehet jelentkezni a háromnapos programra

Az egyházközségi lapok és honlapok szerkesztőinek XXII. országos találkozóját Vácott tartja a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége (MAKÚSZ) és a Magyar Kurír november 15. és 17. között. A november 16-i, szombati nap egyben a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) és a MAKÚSZ közös váci szakmai napja. A jelentkezés határideje: október 29.

A három nap során a résztvevők bepillanthatnak a Váci Egyházmegye médiamunkájába; kerekasztal-beszélgetések és előadások révén jó ötleteket kaphatnak arra, miként lehet jól és hatékonyan kommunikálni nehéz, akár válsághelyzetben vagy a társadalom többsége számára egyáltalán nem egyértelmű egyházi

zónség számára. Marton Zsolt megyéspüspök házigazdaként fogadja a képzés résztvevőit.

Vasárnap a felújított és újra megáldott váci székesegyházban vesznek részt szentmisén a találkozó résztvevői. A szertartás után Gáborné Haáz Andrea, az egyházmegye kommunikációs vezetője tart vezetést a főtemplomban.

A péntektől vasárnapig zajló eseménynek és a résztvevőknek az Althann Vendégház (Vác, Budapesti főút 5.) ad otthont, és az étkezésekre is itt kerül majd sor.

Határon innen és túlról is sok szeretettel várják a résztvevőket.

A találkozót a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége támogatja, a költségek nagyobb részét magára vállalva. A program támogatott részvételi díja 20.000 forint/fő, ami magában

2022-ben Székesfehérváron tartottak Sajtóapostol Találkozót

tanításról, akár a család, akár az életvédelem témájában. Az erre való felvérteztség egy kis plébániának is ugyanolyan hasznos lehet, mint egy nagyobb egyházi intézménynek.

A rendezvény kezdőnapján a jelenlévők megismerkedhetnek a váci püspöki palotával, amelyet csak pár éve nyitottak meg a nagykö-

falgalja a képzés díját, a szállást és az étkezések költségeit.

A jelentkezés határideje: 2024. október 29.

Kérdések esetén a sajtoapostol@gmail.com e-mail-címen fordulhatnak Agonás Szonja szervezőhöz.

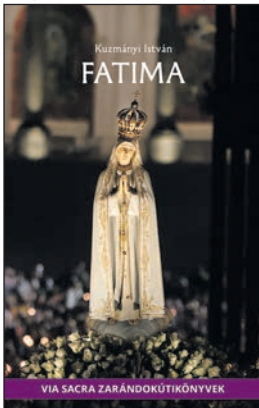
Fotó: Kovács Marcell

A megtérés és az engesztelés forradalma

Fatima-imaest a Szent István-bazilikában

(Folytatás az 1. oldalról)

A rendezvény nyitóprogramjaként Kuzmányi István, a Magyar Kurír és az Új Ember igazgató-főszerkesztője, diakónus, a nagy sikerű Fatima zarándokútikönyv szerzője tartott vetített képes előadást a bazilika zsúfolásig megtelt Mária-termében. A rendezvény mottója is a könyvből vett idézet, amelyet egészen pontosan így hangzik: „Induljunk el együtt Fatimába! Lépjünk a gyermekek nyomába! Fuszunk együtt a pástortoronyokkal, és kiáltjuk világga: »Van anyánk!«” A zarándokútikönyvben található gazdag képanyagból válogatott felvételek segítségével a résztvevők „ellátogathattak” a pástortoronyok szülőhelyére, Aljustrelbe és Fatima plébániatemplomába, végigjárhatták a Magyar Keresztutát, megtekinthették a kegyhelyen a Rózsafüzér Királynője- és a Szentháromság-bazilikát, majd megérkeztek a Jelenések kápolnájához. Végezetül Merényi Zita fotós képei segítségével az esti gyertyás körmenetbe is bekapcsolódhattak a jelenlévők.

legeltették. Ezt követően még ötször látogatta meg őket a Szűzanya. Kuzmányi István utalt Kondor Lajos verbita szerzetes kiemelkedő szerepére: ötven éven át szolgált Portugáliában, s a gyermekként spanyolnáthában elhunyt Jácinta és Ferenc boldoggá avatási ügyének posztulátora volt. Őket Ferenc pápa avatta szentté, 2017-ben. Lúcia nővér már tiszteletre méltó, boldoggá avatási eljárása folyamatban van. Kuzmányi István megemléltette, hogy a Pásztorok útján épült fel a keresztút, amelyet Mindszenty József bíborosról neveztek el: ez a Magyar Kálvária. Lapunk vezetője leszögezte: ha van a világnak olyan helye, amely turisztikai vagy lakhatási szempontból nem ajánlott, akkor Fatima ilyen. Mégis, amikor a Jóisten 1917-ben úgy dönt, hogy a Szűzanyán keresztül az ég összeér a földdel, ezt az apró, terméketlen földet választja és a három írástudatlan gyermeket. Isten úgy akarja, hogy Mária nekik adja át a tőle érkező üzeneteket. A helyszínen járva, megismerkedve a jelenések történetének főszereplőivel és az eseményekkel, a Magnificat csenghet a szívünkbe. Az Úristen stílusára jellemző, hogy a hatalmasokat és a gőgös szívűeket letaszítja a trónról, a kicsinyeket pedig felmagasztalja.

Kuzmányi István emlékeztetett rá: 1916-ban a három pástortorony, a kilencéves Lúcia és két unokatestvére, a nyolcéves Ferenc és a hatéves Jácinta három angyali jelenésben részesült, amelyek előkészítették a Szűzanya jelenéseit. Az angyal is imádságra, bűntre és engesztelésre buzdította a gyermekeket. Szűz Mária 1917. május 13-án a Cova da Iria (Szent Irén völgye) nevű helyen, Fatima közelében jelent meg először a pástortoronyoknak, azon a területen, amely Lúcia családjáé volt, és ahol a nyáját

is neveznek) három kis pástortoronyoknak látomásban van része. Nem pusztán vízióról van szó: üzenetet is

kapnak a gyermekek, amely az Istenhez való visszatérésre szólítja fel az egész világot. Portugáliában ebben az időszakban egyházellenes hatalom kormányoz, céljai között a vallás kiiktatása is szerepel. Keleten ugyan ebben az esztendőben egy istentelen eszméktől vezérelt forradalom veszi kezdetét, mely tanait több évtizedre elterjeszti az emberek között. Az I. világháború második felében vagyunk, az öldöklés, az értelmetlen véráldozatok közepette egyre mélyebben tör fel az emberek szívéből a béke iránti vágy. Nem véletlen, hogy XV. Benedek pápa ugyancsak 1917-ben egészíti ki a Loretói litánia gondolatritmusos könyörgéseit a „Béke Királynője – könyörögj érettünk!” invokációval.

Kovács Zoltán kiemelte: Fatimában a Szűzanya egyfajta „forradalmat” hirdet, a megtérés és az engesztelés forradalmát. S bár tudjuk: a jeles kegyelmi eseményt követő évtizedek-

ben mérhetetlenül sok szenvedés és keserűség zúdul Európára és az egész világra, a hívő emberek mégis meg-

tapasztalhatják: az Istenszülő kísért bennünket, gyengéd anyai bátorításával segíti lépteinket az örök haza felé vezető úton. Fiához kísért bennünket, hogy még bukdácsolásaink közben is megszentelődjünk. A tudós mariológus a „titkokról” kifejtette: Mária jelenései 1917. május 13-án kezdődnek, és október 13-án érnek véget a Nap csodálatos jelével. A július 13-ai jelenés alkalmával a Szűzanya is titkot bíz a gyermekekre. Ennek első része a pokol képe. Égi Édesanyánk azonban nem hagyja kétségek közt a látomástól igencsak megrettenő gyermekeket, nyomban megmutatja a kárhozat elkerülésének egyik legbiztosabb útját, az ő Szeplőtelen Szívét: „Megmentésükre akarja megalapítani Isten a világban az én Szeplőtelen Szívem tiszteletét. Ha megteszik, amit mondok nektek, sok lélek megmenekül, és békéjük lesz.” A titok harmadik része pedig,

melyet hosszas várakozás után Szent II. János Pál pápa utasítására 2000-ben tett közzé a Hittani Kongregáció, egyfajta végei képet tár elénk. Ebben az üldözött hívők serege ádáz küzdelmet él meg, miközben sokan vértanúvá lesznek. A „fehér ruhába öltözött”, meglőtt püspök alakjában méltán láthatjuk meg Szent II. János Pál pápát, akit a Szent Péter téren 1981. május 13-án meglöttek, bár ez nem okozza halálát. Nem véletlen, hogy később a testéből kioperált pisztolygolyó hálából helyet kapott a Szűzanya fatimai kegyszobrának koronájában. A titok harmadik részében egyértelmű felszólítás hangzik el: „Bűnbánat, bűnbánat, bűnbánat!”

Az előadást követően Kovács Zoltán plébános helyettes vezetőjével a hívek a rózsafüzért imádkozták a bazilika Mária-kápolnájában. A dicsőséges rózsafüzér titkainak segítségével elmélkedtek a megváltás titkáról. Az egyes tizedek előimádkozását Kiss Géza Imre káplán és Kuzmányi István diakónus végezték.

A Fatima-est zároakkordjaként Kovács Zoltán vasárnapi, ünnepi szentmisét mutatott be. A záróáldás előtt az asszisztencia a bazilika plébános helyettesének vezetésével és a hívekkel közösen elimádkozta a Fatimai Szűzanya szobra előtt Szent II. János Pál pápa imádságát a Szűzanyához, felajánlva azt a világ békéjéért.

A szentmise záróáldása után Kuzmányi István köszöntötte az 1979. október 13-án született Kovács Zoltánt. A hívek elénekelték az Áron-áldást.

Bodnár Dániel
Fotós: Lambert Attila